

D.Grybauskaitė:**LIETUVA NEGALI TIKĖTIS ĮSIVESTI
EURO 2010 METAIS**

Europos Sąjungos biudžeto direktorė Dalia Grybauskaitė nerealio pavadinio Lietuvos pasirinktą euro įvedimo laiką.

"Kaip ekonomistė, ne kaip komisarė, galiu atsakyti - ne, nerealai. Todėl, kad šiuo metu jokios kainų stabilizavimo priemonės nėra naudojamos, tų priemonių nėra", - po kovo 27 d. vykusio susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi sakė G.Grybauskaitė, paklausta, ar 2010-ieji yra reali data euro įvedimui.

D.Grybauskaitė taip pat pabrėžė, kad Europos Komisija nėra oficialiai informuota apie Lietuvos pasirinktą euro įvedimo datą.

"Euras yra ne tikslas, o priemonė, kaip subalansuoti ir turėti protingą, apdairią ir atsakingą fiskalinę politiką. Iš euro negalima daryti baubo ir sakyti, kad įvedant eurą reikia skriausti žmones, įvedinėti papildomai akcizus, šoko terapiją. Tai yra netiesa", - kalbėjo D.Grybauskaitė.

Į klausimą, kaip vertina prieš kelias savaites Vyriausybės patvirtintą kainų stabilumo strategiją, komisarė sakė, kad tokia programa yra būtina ir Vyriausybė tai pripažino.

Tačiau, kaip sakė D.Grybauskaitė, tai reikėjo padaryti prieš dvejus metus.

"Ši programa vėluoja, be to, šioje programoje nėra konkrečių kainų stabilizavimo priemonių. Tai reiškia, kad tokios priemonės dar vėluos", - pabrėžė direktorė. Jos teigimu, būtina mėginti valdyti infliacijos augimą, subalansuoti darbo užmokesčio ir darbo našumo santykį, kontroliuoti valstybės išlaidas ir grynųjų pinigų srautus rinkoje.

Pasak D.Grybauskaitės, dabar Lietuvos fiskalinė ir monetarinė politika yra nukreipta į infliacijos didinimą.

Kovo viduryje Vyriausybės patvirtintoje kainų stabilumo strategijoje numatoma, kad palankiausia euro įvedimo data - 2010 metai, o **infliacija bus valdoma kuo mažiau skolinantis**. Strategijoje infliacijai valdyti siūloma vykdyti griežtą fiskalinę politiką, mažinti biudžeto deficitą, riboti nepagrįstą kainų didėjimą elektros, šilumos, dujų ir vandens sektoriuose, riboti nesusijusį su našumu darbo užmokesčio augimą, neformuoti nepagrįstų lūkesčių skatinančių skolinis.

LGITIC**ISPĖJAMA DĖL "ETNINIŲ VALYMŲ"
PASITRAUKUS IŠ IRAKO**

JAV gynybos sekretorius Robert Gates išpėjo dėl "etninių valymų" Irake, jei iš šalies pasitrauks dauguma amerikiečių karių.

Tokios tikslinės žudymo akcijos prieš tam tikras gyventojų grupes gresia pirmiausiai sostinėje Bagdade, pareiškė R.

Gates interviu radijui. Tačiau, anot jo, žudymai gali persimesti ir į kitas šalies dalis.

JAV Senatas praėjusią savaitę patarė prezidento George W. Bush per metus laiko išvesti iš Irako amerikiečių kovinius dalinius.

ELTA**PRISIEKĖ
NAUJOJI ESTIJOS VYRIAUSYBĖ**

Talinas, balandžio 5 d. (ELTA). Estijos parlamente prisiekė naujoji šalies vyriausybė, vadovaujama ministro pirmininko Andruso Ansipo. Ministrų kabinetą sudarys centro dešinioji Reformų partija, konservatyvių pažiūrų "Pro Patria" ir "Res Publica" sąjunga bei Socialdemokratų partija.

Pagal pasirašytą koalicijos sutartį, užsienio reikalų ministro postą išsaugos Urmas Paetas, o teisingumo ministro portfelį toliau turės Reinass Langas. Abu šie politikai priklauso A. Ansipo Reformų partijai.

Finansų ministerijai vadovaus socialdemokratas Ivaras Padaras, o ekonomikos ministro postas atiteko "Pro Patria" ir "Res Publica" sąjungos nariui Juhanui Partsiui.

Vyriausybė suformavusios partijos žada kelti pensijas ir darbo užmokestį, mažinti pajamų mokestį, padidinti neapmokestinamąjį minimumą ir įvesti mokesčių lengvatas pirmojo vaiko susilaukusiems tėvams. Kai kurių ekonomistų vertinimu, dėl šių brangių pažadų įgyvendinimo Estijai gali tekti dar vėlesniam laikui atidėti euro įvedimą.

Europos Sąjungos biudžeto direktorė Dalia Grybauskaitė, kai Lietuvoje vėl tarėsi Europos Sąjungos vienas svarbiausių vadų – Jose Manuel Barosso, antras iš kairės. Kartu Lietuvos Seimo pirm. Viktoras Muntianas ir Lietuvos Seimo užsienio reikalų komiteto pirm. Justinas Karosas. **www.lrs.lt**

**PO OPERACIJOS V.LANDSBERGIS
JAUČIASI GERAI**

Po balandžio 5 d. Santariškių klinikų Širdies chirurgijos centre atliktos širdies kraujagyslių šuntavimo operacijos europarlamentaro Vytauto Landsbergio sveikatos būklė yra gera.

Pasak politiką operavusių medikų, šiandien politikas visiškai sąmoningas, širdies veikla – normali.

Politikas, kuriam šiemet sukaks 75 metai, toliau gydomas klinikų reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriuje, praneša klinikų atstovai.

Santariškių klinikų atstovė

spaudai Gitana Letukienė Lietuvos radijui sakė, kad profesorius sėkmingai pabudo po narkozės, yra sąmoningas ir sklandžiai kalba.

"Operaciją truko apie 3 valandas. Ją atliko chirurgai Vytautas Sirvydis ir Giedrius Uždavinyss", – tvirtino G. Letukienė. Anot jos, paprastai pacientas iš reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriaus į paprastą palatą yra perkeliamas po 2-3 parų priežiūros.

Vėliau, gydytojų teigimu, viskas priklauso nuo paciento organizmo. **LRT**

**UKRAINOS PARLAMENTAS PRAŠO
POPIEŽIAUS PARAMOS**

260 Ukrainos parlamento deputatų balandžio 6 d. kreipėsi į popiežių, prašydami Šventojo Tėvo paramos politinės krizės kamuojamai valstybei.

"Jūsų šventenybe, Ukrainai dabar yra sunkus metas. Labai gaila, kad dabartinė politinė krizė sutapo su Didžiąja savaitė. Esant tokioms sąlygoms, daugelis iš mūsų negali pamiršti šio pasaulio ir nukreipti žvilgsnių bei sielų į Kristaus kančią. Tokioje situa-

cijoje būtina Bažnyčios parama ir malonė", - rašoma Aukščiausiosios Tarybos kreipime, kurį citavo naujienų portalas "ForUm".

Politinė krizė Ukrainoje kilo, kai prezidentas Viktor Juščenka pasirašė dekretą dėl parlamento paleidimo. Premieriui Viktor Janukovič lojalūs parlamentarai atsisakė vykdyti šį teisės aktą ir dėl jo teisėtumo kreipėsi į Konstitucinį Teismą. **ELTA**

INAUGURUOTAS ČEČĖNIJOS PREZIDENTAS

Buvęs sukilėlis, o dabar Kremliui ištikimybę demonstruojantis Ramzanas Kadyrovas balandžio 5 d. Gudermeso mieste inaugurotas Čečėnijos respublikos prezidentu, pranešė Rusijos žiniasklaida.

Maskva tvirtina, kad prieštaringai vertinamas trisdešimtmetis R. Kadyrovas Čečėnijai

suteikė pastovumo ir padėjo atstatyti sostinę Grozną.

Tuo tarpu žmogaus teisių gynėjai atvirai kalba, jog jo valdymas paremtas bauginimais, o R. Kadyrovui ištikima saugumo tarnyba, iš esmės virtusi privačia Kadyrovų klanų armija, grobia, kankina ir žudo valdžiai neįtinkančius čečėnus.

**RUSIJA TURI SUMOKĖTI
70.000 JAV DOLERIŲ
KOMPENSACIJĄ**

Balandžio 5 d. Strasbūre įsikūręs Europos Žmogaus Teisių Teismas nusprendė, kad Rusija turi sumokėti čečėnei maždaug 70 tūkst. JAV dolerių kompensaciją už moralinę žalą, susijusią su jos vyro dingimu ir tariamu nužudymu 2000 m.

Asmart Baisajeva tvirtino, kad jos vyras Šachidas Baisajevass dingo 2000 m. kovą pakeliui į darbą tuo metu, kai Rusija vykdė karinę kampaniją neramioje Šiaurės Kaukazo respublikoje. Po jo dingimo, ji gavo vaizdo įrašą, kuriame jos vyrą muša kareiviai ir po to išveža, ir jo tariamo kapo nuotraukas.

Rusijos teismai dingusio vyro bylą nagrinėjo 12 kartų, tačiau nė vieno karto nenustatė, kas kaltas dėl jo dingimo. 2006 m. kovo 14 d. Rusija paskelbė, jog bylos tyrimas vis dar vyksta.

Europos Žmogaus Teisių Teismas balandžio 5 d. taip pat nusprendė, kad Rusija turi sumokėti ne tik 52 tūkst. eurų kompensaciją už A. Baisajevai padarytą moralinę žalą, bet ir apie 13 tūkst. eurų (apie 17 tūkst. 400 JAV dolerių) teismo išlaidoms padengti.

A. Baisajevos byla - viena iš maždaug 200 panašių bylų, kurios šiuo metu nagrinėjamos Strasbūro teisme. **ELTA**

Per pirmąjį Čečėnijos karą R. Kadyrovas greta tėvo kovojo prieš Rusijos pajėgas. Vėliau abu perėjo į Maskvos pusę. Po tėvo žūties prieš trejus metus Ramzanas tapo faktiniu Čečėnijos vadovu. **ELTA**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Balandžio 2 d. socialdemokratų prezidiumas buvo nusprendęs atsisakyti konservatorių paramos mažumos Vyriausybei ir siūlyti paleisti Seimą.

Lietuvos Seimas balandžio 3 d. po balsavimo nusprendė atmesti projektą dėl pirmalaikių parlamento rinkimų. Parlamentarai nepritarė projektui po pateikimo, o vėliau jį visai atmetė. Po pateikimo už projektą dėl pirmalaikių Seimo rinkimų balsavo 35 parlamentarai, prieš - 29, susilaikė - 25. Vėliau vyko balsavimas, ar projektą toliau tobulinti, ar jį atmesti. Už jo tobulinimą balsavo 38 Seimo nariai, prieš - 41, todėl projektas buvo atmestas. Už projektą po pateikimo balsavo 9 iš 27 socialdemokratų frakcijos narių.

"Kažkas negerai yra socialdemokratų karalystėje ir tai kelia problemų ne tik Seime, bet ir visoje Lietuvoje", - po balsavimo kalbėjo konservatorių vadovas Andrius Kubilius. Jam suskubo oponuoti socialdemokratų pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas: "Mūsų partija konstruktyvi. Mes dirbame dantis sukančę, vien dėl to, kad esame mažuma. Anksčiau kažkas mus pardavė, bet mes vis tiek dirbome. Dabar kiti traukiasi į šoną, todėl ieškome kitų kelių. Vienas iš jų - pirmalaikiai rinkimai. Tam nepasitvirtinus, ieškosime kitų sprendimo būdų". "Šis balsavimas parodė, kad didžiojo dalis Seimo narių nenori akistatos su tauta. Toks pasitikrinimas jiems būtų labai nesmagus", - sakė Č.Juršėnas.

Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis prognozuoja, kad Socialdemokratų partijos pirmininkas Algirdas Brazauskas gali grįžti į valdžią. "Prognozuočiau, kad Algirdas Brazauskas dar kartą grįžta į valdžią. Manau, kad jis yra apsisprendęs imti vadžias į savo rankas: toliau vadovauti partijai, o galbūt ir reorganizuotai Vyriausybei", - - lrt.lt sakė V. Landsbergis. Paklaustas, ar socialdemokratų iškelta pirmalaikių Seimo rinkimų idėja yra tik politinis manevras, ar siekis spręsti valstybės problemas, V. Landsbergis teigė manąs, jog tokie žingsniai ir kalbos dar labiau komplikuoja politinę padėtį šalyje. Jo manymu, pagrindinis socialdemokratų motyvas atsisakyti konservatorių paramos - išsiskyrusios nuomonės dėl Valstybės saugumo departamento vadovybės.

"Galbūt socialdemokratai yra nutarę žūtibūt išlaikyti dabartinę vadovybę, nepaisant to, ką Seimas yra pasakęs. Kas belieka? Griauti Seimą? Ar Arvydas Pocius brangesnis už Seimą? Labai keista. Ar socialdemokratai patys taip galvoja, ar jiems taip liepiama elgtis? Ar yra aukštesnė valdžia už tą partiją? Kyla daugybė klausimų", - sakė V. Landsbergis.

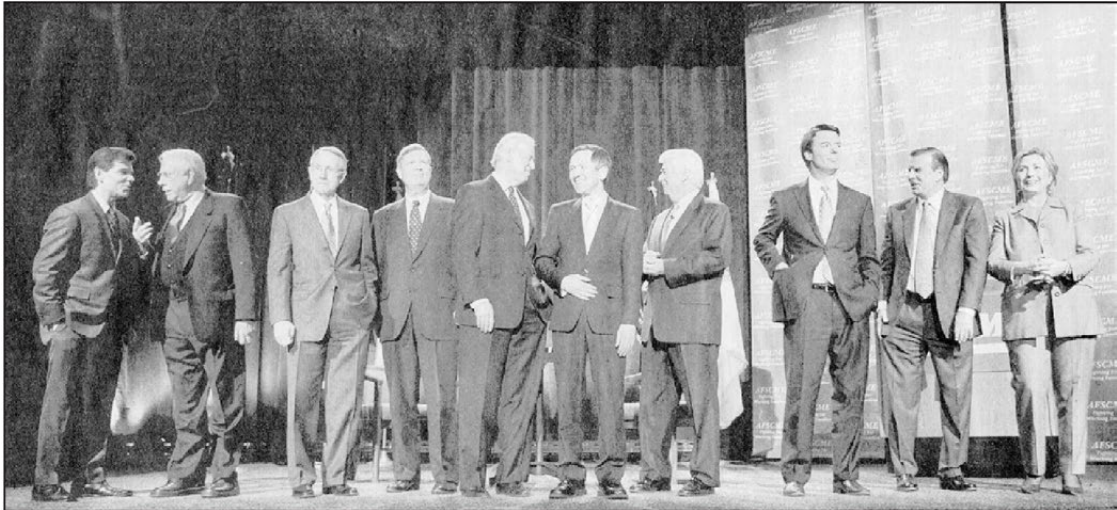
Seimo pirmininko Viktoro Muntiano potvarkiu sudaryta komisija, tyrusi Valstybės saugumo departamento (VSD) veiklos tyrimo išslaptinimą, dirbo teisėtai, konstatavo Seimo etikos sargai. Etikos ir procedūrų komisija balandžio 4 d. nusprendė, jog Seimo pirmininko potvarkis, kuriuo sudaryta minėta komisija, neprieštaravo Seimo statutui.

Nuo balandžio vidurio Lietuvoje vėl pasirodys laikraštis *Komsomolskaja pravda*. Nepaisant leidėjų deklaracijų, kad tai bus ne iš sovietinių laikų žinomas ideologinis leidinys, o bulvarinio pobūdžio laikraštis, politologai jo pasirodymą mūsų šalyje vertina ir kaip Rusijos ketinimus per žiniasklaidą skleisti savo ideologines pažiūras. *Komsomolskaja pravda* Rusijoje leidžiama nuo 1919 m. Įvairiuose jos regionuose ir Nepriklausomų valstybių sandraugoje šiuo metu kasdien išleidžiama iki 30 mln. jos egzempliorių. Savaitraštis spausdinamas ir jau platinamas Estijoje bei Latvijoje, kiek vėliau pasieks Švediją ir Suomiją. Leidėjai sako, kad savaitraštis skiriamas trisdešimtmečiams, nebūtinai rusiškai kalbantiems gyventojams. Jame esą nebus politikos, o tik laisvalaikio skaitiniai.

Tačiau politologai linkę abejoti tokiu aiškinimu. Jų tvirtinimu, tokių leidinių pasirodymas Lietuvoje - Rusijos siekis bet kokia kaina išlaikyti įtaką tiems, kurie vis dar jaučia nostalgiją sovietmečiui, todėl, pasak jų, savaitraštis neturėtų sudominti jaunosios kartos. "Jaunoji karta, būkim teisingi, iš esmės rusų kalbos nežino, taigi paprasčiausiai šis leidinys jai yra nereikalingas. Senoji lietuvių karta vargiai jį skaitys dėl idėjinio nusi-teikimo ir dėl to, kad 2,5 Lt už laikraštį rusų kalba yra prabanga. Vadinasi - tai leidinys, orientuotas į Lietuvoje gyvenančio rusakalbio jaunimo išlaikymą savo įtakoje", - mano istorikas Algirdas Jakubčionis. *Komsomolskaja pravda*, kaip ir kitos Rusijos kapitalo žiniasklaidos priemonės, kurios orientuojasi į Baltijos šalių regioną, dažniausiai registruojamos Estijoje ir Latvijoje, kur nereikia deklaruoti, kas yra bendrovės akcininkai.

"Rusija niekados iš savo įtakos, bent jau ideologinės, nepaleido ir nepaleis šio regiono. Vieno ar kelių laikraščių leidimas Rusijos mastu yra juokingi pinigai", - pridūrė A. Jakubčionis.

LGITIC

Po JAV Demokratų partijos vadų pasitarimo prezidentinių rinkimų klausimais: iš kairės – forumui vadovavęs George Stephanopoulos, ABC televizijos žinių komentatorius, buvęs senatorius Mike Gravel, senatorius Harry Reid, buvęs Iowa valstijos gubernatorius Tom Vilsock, senatorius Joseph R. Biden, Jr., Atstovų rūmų narys iš Ohio valstijos Dennis J. Kucinich, Senatorius Christopher J. Dodd, buvęs senatorius John Edwards, unijos prezidentas Gerald McEntee ir senatorė Hillary R. Clinton. **AP**

N.PELOSİ PRAŠO SIRIJOS NEREMTI JAV PRIEŠININKŲ

Damaskas, balandžio 4 d. (ELTA). Jungtinių Valstijų Atstovų Rūmų pirmininkė Nancy Pelosi susitiko su Sirijos prezidentu Basharu al-Assadu, nepaisant Baltųjų rūmų prieštaravimų, ir paragino Siriją padėti stabilizuoti Iraką bei nustoti remti JAV priešininkus Artimuosiuose Rytuose.

Trečia pagal įtakingumą JAV pareigūnė N. Pelosi sėdėjo šalia B. al Assado priešais kameras prieš prasidedant jų susitikimui prezidento rūmuose ant kalvos, nuo kurios atsiveria viso Damasko vaizdas.

Baltieji Rūmai N. Pelosi vizitą į Siriją pavadino "netikusia mintimi".

JAV Atstovų Rūmų pirmininkės delegacijos narys tvirtino, kad per susitikimą su Si-

rijos prezidentu JAV pareigūnė iškels tokius klausimus, kaip tariamą Sirijos pagalbą Irako maištininkams ir Palestinos kovotojų judėjimo "Hamas" bei libaniečių "Hezbollah" palaikymas.

Sirijos pareigūnų teigimu, Damaskas siekia padėti Vašingtonui "garbingai pasitraukti" iš Irako, tačiau už tai JAV turėtų paraginti Izraelį grąžinti Golano aukštumas, okupuotas žydų valstybės per 1967 metais vykusį Artimųjų Rytų karą.

"N. Pelosi vizito nepakaks išspręsti visus dvišalius nesutarimus ir sunormalizuoti šalių santykius, tačiau manome, kad dialogas, kurį ji pradėjo, yra labai svarbus", - rašė vyriausybiniis laikraštis "Tishreen".

LONDONE ĮKURTAS "LITVINENKOS TEISINGUMO FONDAS"

Maskvos kritiko Aleksandro Litvinenkos našlė kartu su draugais pradėjo kampaniją, siekdama padaryti spaudimą tyrėjams mįslingoje buvusio saugumiečio nunuodijimo byloje, praneša agentūra AP.

Jie įkūrė "Litvinenkos teisingumo fondą" ir pareikalavo britų vyriausybę padaryti viską, kad už A. Litvinenkos mirtį atsakingi asmenys būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

"Mes norime garantuoti, kad vyriausybė imsis visų įmanomų žingsnių, jog toks nusikaltimas niekada nepasikar-

tos", – pareiškė Marina Litvinenko. Kartu našlė pažymėjo, kad jos vyro mirtis buvo "valstybės skatinamas terorizmas".

Organizacijos kūrimo dar dalyvavo emigracijoje gyvenantis rusų verslininkas Borisas Berezovskis bei A. Litvinenkos draugas Aleksas Goldfarbas.

Buvęs rusų saugumietis mirė Londono ligoninėje praėjusių metų lapkritį. Nustatyta, kad jis buvo apnuodytas poloniu 210. Tarnybos Londone ir Maskvoje pradėjo tyrimus, tačiau jie kol kas pastebimų rezultatų nedavė. **LRT**

BUS NUSIŲSTA DAUGIAU JAV KARIŲ

JAV gynybos departamentas ruošiasi papildomai nusiųsti į Iraką dar 12,000 karių, balandžio 5 d. pranešė televizija NBC, remdamasi šaltiniais Pentagone.

Kai gynybos sekretorius Robert Gates pasirašys įsakymus dėl papildomo kontingento siuntimo.

Televizijos duomenimis, priverstinė mobilizacija bus

paskelbta keturioms Nacionalinės gvardijos kovos brigadoms iš keturių valstijų. Metus truksiančią tarnybą Irake jos pradės 2008 metų pradžioje.

Paprašyti pakomentuoti šiuos pranešimus, Pentagono atstovai nurodė kreiptis į Nacionalinę gvardiją, kurios atstovas spaudai atsisakė pateikti kokios nors informacijos. **LRT**

IŠVARYTIEJI NORI ATGAUTI RUSIJOJE SAVO ŽEMES

Italijos Triesto mieste įvyko pirmasis "išstremtų europiečių" kongresas: vokiečiai, italai, suomiai ir kiti, kurie Antrojo pasaulinio karo metu jėga buvo išskeldinti iš savo žemių.

Kongrese dalyvavo ir organizacijos, kurių nariai šiandien pretenduoja atgauti žemę ir nekilnojamą turtą Rusijoje: vokiečiai iš rytų Prūsijos (dabar Karaliaučiaus sritis), estai ir Karelijoje gyvenę suomiai. Suomiai taip pat pareikalavo peržiūrėti pokario sienas su Rusija, rašo *Novyje izvestija*.

Kongreso iniciatoriumi buvo Istrijos sąjunga, kuri vienija 300 tūkst. italų, po karo išvartų iš Istrijos pusiasalio. Šiuo metu šią teritoriją yra pasidalijusios Slovėnija ir Kroatija. Istrijos sąjunga – pati turtingiausia ir įtakingiausia panašaus tipo organizacija. Italijos vyriausybės jos veiklą kasmet finansuoja 1,5 mln. eurų suma. Už šią sumą "išvartieji" italai Briuselyje atidarė biurą ir nusamdė advokatus, kurie dabar atstovauja organizacijos interesams Europos Sąjungoje, praneša newsru.com.

Pirmieji rezultatai pasiekti: Briuselis pažadėjo finansuoti bendrą Europos "išvartųjų" organizaciją. Kitas žingsnis – išsireikalausiti iš ES ir JTO deklaracijų, kuriose būtų pripažinta, jog milijonų išvartimas iš namų dėl sienų pasikeitimo buvo neteisingas. Tokia deklaracija leistų bandyti atgauti prarastą turtą arba gauti už jį kompensacijas. **Delfi**

Baltarusija Antarktidoje planuoja atidaryti šalies atstovybę, Korrespondent.net cituoja nacionalinę Baltarusijos naujienų agentūrą BelTA. Projekto biudžetas kasmet turėtų būti du milijonai JAV dolerių. Minskas tikisi ir praktinės naudos, nes kontinente yra daug naudingųjų iškasenų ir didelis kiekis pasaulio gėlo vandens atsargų. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiرو numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

**UŽSIENIO SPECIALIŲJŲ TARNYBŲ
VEIKLA LIETUVOJE**

Praėjo septyniolika metų, kai Lietuva prisikėlė laisvam gyvenimui. Lietuviai Kovo 11-osios aktu pareiškė tautos valią atkurti vėl savo valstybę Europoje, iš kurios jie savo dvasia niekad nebuvo pasitraukę.

Tačiau savos valstybės kūrimas nevyksta taip, kaip daugelis norėtų. Iš ten ateina žinios, kad politinėje veikloje nerimsta aistros, nes ta veikla apraizgyta buvusiais KGB veikėjais ir gudriai paslėptomis Kremliaus pinklėmis. Rusija visais būdais siekia daryti įtaką, patarti, kaip reikia drumsti politinį gyvenimą ir užimti vadovaujančias vietas. Paaškęjo, kad veikia įmonė, kurios vardu Rusijos prekybininkai įsigyja nekilnojamą turtą Vilniaus apylinkėse. Negalima pamiršti, kad pašalinant buvusį prezidentą iš pareigų svarbus vaidmuo buvo jo priklausomybė nuo Rusijos piliečio finansinio rėmėjo. Peršasi mintis, kad Lietuvos įstatymuose kai kurios skylės paliktos sąmoningai. Neatgautos žemės perkeliamos žmonėms į kitą vietą, o teisė atgauti tą žemę perleidžiama trečiam asmeniui ir tai vyksta kaip tik Vilniaus apylinkėse. Be Seimo pritarimo vyriausybė negali įveikti korupcijos. Seimo narys gali siūlyti kai kurių įstatymų pataisas ar papildymus, taisyti Baudžiamąjį kodeksą, tačiau, jei Seimo dauguma nepritar, tokios pataisos nebus įgalintos. Dabartinė Seimo sudėtis skandalinga ir kol Lietuvos piliečiai nepašalins tokių atstovų, tol valstybėje nebus tvarkos.

Regis, įstatymų linę nesilaikyti ir aukščiausi pareigūnai. Užtenka pažvelgti tik į sąrašus asmenų, kurie gavo apdovanojimus “už nuopelnus Lietuvai”. Kuo nusipelnė KGB generolas, tarnaujantis V. Putin vyriausybėje, klausia Nepriklausomybės akto signataras B. Genzelis. Asmuo, išimties tvarka gavęs Lietuvos pilietybę ir aukščiausią valstybinį apdovanojimą, tapo V. Putin patarėju Baltijos valstybėms. Kokias išvadas turime daryti užsienyje esą ir Lietuvoje gyveną tautiečiai?

O štai kitas, vis dar nesibaigiantis faktas – suniekindi visuomenėje Tautinio saugumo ir gynybos komisiją, atskleidusią tiesą apie VSD vadovo kenkimą Lietuvai. Pašalintas iš pareigų Ketvirtojo skyriaus viršininkas Kastytis Braziulis komisijai pateikė faktus, kad R. Stonio vadovaujama “Dujotekana” pavojinga tautiniam saugumui, nes ji įsteigta plėsti korupcinę veiklą Lietuvoje ir su buvusio Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus pagalba apraizgė įvairias valdžios įstaigas ir saugumą. Taip pat ir kito buvusio kontržvalgybos vadovo Vytauto Damulio liudijimas apie korupcinius dujų tiekėjos bendrovės “Dujotekana” ir jos vadovo ryšius su politikais ir Rusijos įtaka Lietuvos įvykiams buvo įteikta VSD vadovybei, tačiau liko stalčiuose, nors tai buvo skirta Lietuvos valstybės vadovams informuoti. Šis tyrimas buvo labai svarbus Lietuvai.

Todėl galima teigti, koks baisus milžiniškas antivalstybinės veiklos tinklas atskleistas komisijos tyrimo medžiagoje, kuri įteikta prezidentui V. Adamkui. Iš jau viešai paskelbtų komisijos išvadų galima susidaryti vaizdą, kad valdantieji ir Lietuvos saugumo vadovai yra susieti su kremliška veikla. Nuo visuomenės buvo slepiama, kad Saugumo vadovas A. Pocius priklausė KGB rezervui, o “Dujotekana” buvo įsteigta padedant Rusijos specialiosioms tarnyboms. Tyrimo baigti nebeleido VSD vadovai. Tautai ištikimi pareigūnai buvo išmesti iš darbo.

S. Tūbėnas

**LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ SĄJUNGOS
PRAŠYMAS**

Kovo 31 d. Lietuvos Kariuomenės karininkų ramovėje įvyko konferencija "Lukiškių aikštės Laisvės simbolis tūkstantmečio Lietuvai" ir Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos (LLKS) ataskaitinis susirinkimas.

Apie paminklo sukūrimą Lukiškių aikštėje bei aikštės ir jos aplinkos sutvarkymą konferencijos dalyviai išklauė profesoriaus Antano Tylos pranešimą, dalyvių pasisakymus. LLKS ataskaitiniame susirinkime Sąjungos veiklos ataskaitą pateikė valdybos pirmininkas Jonas Burokas. Į naują valdybą išrinkti: J.Burokas, J.Parnarauskas, R.Parnarauskienė, A.Burokas, E.Subačius, A.Zolubas, R.Smetonaitė, K.Garšva, Z.Vaštakavičius, S.Zimnickis. Į revizijos komisiją išrinkti: A.Bikulčius, A.Masaitis, V.Kuzelis.

Konferencija priėmė kreipimąsi į Prezidentą, Seimo pirmininką, Ministrą pirmininką, Vilniaus merą ir Lietuvos visuomenę bei kitų šalių lietuvių bendruomenes.

**Kreipimasis dėl Lukiškių aikštės suplanavimo
ir simbolinio paminklo "Laisvė" sukūrimo**

Artėja Lietuvos valstybės Jubiliejus. 2009 metais Vilnius taps ir Europos kultūros sostine. Lietuvos tūkstantmečiui Lukiškių aikštės sutvarkymas ir joje "Laisvės" simbolio sukūrimas būtų per ištisas epochas vykusią kovą už Tėvynės laisvę ir Nepriklausomybę įprasminimas, sostinės prisistatymo Europai ir pasauliui reikšmingas dėmuo.

Lietuvos Respublikos Seimas 1999m.vasario mėn. 11 d. priėmė nutarimą Nr.VIII - 1070 "Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų". Jame aiškiai įvardinta, kad aikštėje turi būti sukurta šiuolaikinis memorialinis akcentas – kompozicija "Laisvė", atspindinti Lietuvos žmonių kovas už laisvę ir pergalę, savo dydžiu deranti dabartiniam aikštės plotui. Aikštės erdvės turi būti suplanuotos memorialinei, reprezentacinei bei žmonių bendravimo paskirčiai. Buvę KGB rūmai turėtų tapti kovojusiųjų už Tėvynės laisvę informaciniu centru—muziejumi, įkomponuojant Aukų gatvę, Pamėnkalnio šlaitą ir Tautos namus kalne.

Iš atgavusių nepriklausomybę valstybių Europoje, Lietuva po 17 nepriklausomybės metų liko vienintelė, kurios sostinė neturi reprezentacinės aikštės su atitinkamais pras-

mingais simboliais.

Vilniaus miesto savivaldybė ėmėsi sunkios naštos skelbti konkursą, tačiau be Vyriausybės, Seimo, Prezidento, architektų, skulptorių, istorikų, intelektualų iniciatyvos, visuomenės paramos ir bendro darbo geri norai gali sužlugti – ilgai nepavyksta įgyvendinti laisvės kovotojų troškimų, sulaukti architektūrinių sprendinių.

LLKS konferencija "Lukiškių aikštės Laisvės simbolis tūkstantmečio Lietuvai" laiko būtina:

1. Lukiškių aikštės, jos aplinkos bei memorialo kūrimui sutelkti visas valstybės pastangas.
2. Kuriant Lukiškių aikštės konkurso sąlygas, architektūrinį planavimą ir simbolinį paminklą "Laisvė", vadovautis LR Seimo 1999 m.vasario mėn. 11 d. nutarimu Nr.1070.
3. "Laisvės" simbolinis paminklas turi apimti visų epochų Lietuvos laisvės kovų atminimą. Bendrame komplekse turi būti Nežinomo kario kapas su amžinąja ugnimi.
4. Simbolinis "Laisvės" paminklas turi būti pagrindinis, dėmesį patraukiantis Lukiškių aikštės akcentas.
5. Valstybę reprezentuojančiai Lukiškių aikštei turi priklausyti muziejus bei informa-

**BELGIJA REIKALAUJA
RUSUS ATSILYGINTI**

Belgija reikalauja iš Rusijos grąžinti 1,5 mlrd. eurų caro laikų skolą ir ketina per teismą išsireikalausiti iš Rusijos kompensacijos už iki 1917 m. išpirktus vertybinius popierius, kurie priklauso Belgijos piliečiams, pranešė laikraštis “Soir”.

Pasak jo, Belgija du kartus – 2001 ir 2002 m. – diplomatiniais kanalais kreipėsi į Rusiją prašydama sumokėti kompensacijas už carinės Rusijos išleistus vertybinius popierius, tačiau abu bandymai nebuvo sėkmingi. “Soir” duomenimis, bendras 1600 Rusijos vertybinių popierių įgijusių piliečių pretenzijų dydis – 1,5 mlrd. eurų. Visas dėl 1917 m. revo-

**SIŪLOMA PRATĖSTI RUSIJOS PREZIDENTO
KADENCIJĄ**

Rusijos Federacijos Tarybos pirmininkas Sergej Mironov siūlo pratęsti šalies prezidento įgaliojimų laikotarpį iki penkerių ar net septynerių metų ir numatyti, kad tas pats asmuo gali užimti valstybės vadovo postą tris kadencijas iš eilės, rašo *RIA Novosti*. “Siūlau apsvarstyti galimybę pakeisti atitinkamus konstitucijos straipsnius, – sakė S. Mironov po to, kai buvo patvirtintas tarybos pirmininko pareigoms.

Politikas siūlo balandį ar gegužę sušaukti visų Rusijos

liucijos Rusijoje Belgijos piliečių prarastas kilnojamas ir nekilnojamas turtas vertinamas 15 mlrd. eurų. *ELTA*

cinis centras (buvę KGB rūmai ir dabar tebesantys teismai). Be to, į bendrą kompleksą turi būti įtraukta Aukų gatvė, o Pamėnkalnio šlaite ir kalne reikėtų įamžinti žuvusius partizanus ir kitas aukas. (Latviai Lestinės kapinėse įvardino 12,000 žuvusių partizanų, o Lietuvoje jų žuvo trigubai daugiau).

6. Lukiškių aikštės suplanavimas ir "Laisvės" paminklo sukūrimo architektūrinis-meninis projektas konkurso sąlygose turi atspindėti reikalavimus kūrėjams, kurie pateikti mūsų siūlymuose.

7. Į Lukiškių aikštės planavimo ir simbolio "Laisvė" kūrimo konkurso vertinimo komisiją papildomai įtraukti atstovus iš patriotinių visuomeninių organizacijų, dvasiškius, architektus, skulptorius. Dėl subjektyvių, prieštaraujančių Lietuvos valstybės raidą interpretuojančių nuostatų, vertinimo komisijos nario Alvydo Nikžentaičio paslaugų atsisa-kyti.

8. Konkurso sąlygas, papildžius šiais siūlymais, skelbti nedelsiant. "Laisvės" simbolinį paminklą sukurti ir pastatyti 2009 metais.

Konferencijoje dalyvavo 132 delegatai. Kreipimasis priimtas vienbalsiai.

Konferencijos pirmininkai:

Jonas Burokas,

Juozas Parnarauskas

2007 03 31

regionų parlamentų susirinkimus, kurie turėtų apsvarstyti šį klausimą.

“Iš esmės, aš siūlau surengti visos Rusijos pasitarimą šia tema”, – bet pridūrė, kad galutinį sprendimą šiuo klausimu turi priimti pats Rusijos prezidentas. “Rusijai ketveri metai – labai mažas laiko tarpas“, – įsitikinęs S. Mironov. *Delfi*

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso buvusį Vokietijos kanclerį Helmut Kohl pasiūlė kandidatu Nobelio taikos premijai gauti. "Helmut Kohl vardas visą laiką bus susijęs su Vokietijos suvienijimu", - sakoma laiške, kurį jis nusiuntė Nobelio komitetui Osle.

KAS VALDYS VILNIŲ?

Algirdas Paleckis savo sprendimą sostinės taryboje sudaryti koaliciją su partija "Tvarka ir teisingumas" aiškina siekiu perlaužti korupcijos stuburą Vilniuje, dirbti ne tik Gedimino prospekte, taip pat noru užkirsti kelią keliaklupsčiavimui vienos verslo grupės interesams. Tačiau daugelis mato vienintelį A. Paleckio tikslą – bet kokiomis priemonėmis patekti į miesto valdžią, kalbėta Lietuvos televizijos laidoje.

Socialdemokratų partijos narys filosofas Bronislovas Genzelis nemano, kad socialdemokratų, liberaldemokratų ir Lenkų rinkimų akcijos koalicija bus sudaryta. "Kiek žinau nuotaikas viduje, abejočiau, kad visi balsuos už koaliciją. Asmeniškai aš manau, kad tokia koalicija būtų pats blogiausias variantas Vilniui. Lenkų rinkimų akcijos aš nepažįstu, bet žinau, ką jie išdarinėja Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose. Kalbu apie jų kultūrinę politiką.

Vilnių valdys ne Rolandas Paksas ir ne Algirdas Paleckis – valdys Lenkų rinkimų akcija, nes lenkai pastoviai šantažuos, grasins išseisiantys iš koalicijos. R. Paksas ir A. Paleckis, vedami baimės netekti postų, manau, darys viską, kas bus siūloma", – teigė B. Genzelis. Jis mano, kad A. Paleckis, priešindamasis partijos prezidiumo sprendimui neiti į koaliciją su liberaldemokratais, elgiasi "tikrai netinkamai".

"Tačiau ir Algirdas Brazauskas elgiasi negražiai – jis A. Paleckį užspaudė į kampą jau tada, kai pastarasis ėmė garsiai kalbėti apie tai, jog neis į koaliciją su Artūro Zuoko vadovaujamais liberalcentristais", – kalbėjo B. Genzelis.

Naujiųjų agentūros *BNS* vyr. redaktorius Audrius Matonis mano, kad eidamas į ko-

aliciją su R. Pakso vadovaujama partija Vilniaus socialdemokratų vadovas galvoja tik apie palankias sąlygas įkelti koją į valdžią – A. Paleckis, pasak apžvalgininko, negalvoja "nei apie ideologinius skirtumus, nei apie elementarų padorumą".

"Man jokių būdu nesusidaro išpūdis, kad A. Paleckio elgesys yra diktuojamas noro įnešti gaivius, jaunatviškus vėjus į Socialdemokratų partiją. Manau, kad vienintelis A. Paleckio tikslas – atsiderinti miesto valdžioje. O su kuo dalintis tą valdžią, atrodo, nėra tiek svarbu. Tiesa, jis yra įvardinęs, su kuo nenorėtų dalintis valdžios, tačiau susidaro išpūdis, kad tie asmenys, pirmiausia, A. Zuokas, nelabai norėtų eiti į koaliciją su A. Paleckiu", – tvirtino A. Matonis. Jo nuomone, A. Brazausko ir G. Kirkilo reiškiamą poziciją dėl R. Pakso yra nuoseklesnė ir logiškesnė, atsižvelgiant į ankstesnę partijos laikyseną.

Politikos savaitraščio *Atgimimas* vyr. redaktorė Indrė Makaraitytė lrt.lt teigė mananti, kad A. Paleckis turbūt supranta, jog be susitarimų su R. Paksu jis nesugebės išlikti politinėje kovoje – jam reikia tvirtesnio užnugario ne tik Vilniaus miesto taryboje, bet ir kovojant partijos viduje.

"A. Paleckis padarė nemažai klaidų iškart po rinkimų, tik prasidėjus apsiuostimams ir deryboms dėl koalicijos, parodydamas, kad nėra patyręs, o todėl ir silpnas, žaidėjas. Kita vertus, aiškiai matyti, kad **Vilniaus tarybos derybose tiesiogiai šeiminkauja A. Brazauskas** ir tai daug ką keičia.

Kodėl A. Brazauskas šiuose žaidimuose vis dar dalyvauja, yra turbūt kitas klausimas, bet Brazauskų ir A. Zuoko ryšys buvo ir yra akivaizdus. Ir A. Brazauskui visiškai nereikalingas A. Paleckis, su ku-

Europos Sąjungos vadovas J. M. Borosso Lietuvoje ir Seimo vicepirm. A. Kubilius po pasitarimų Vilniuje.

www.lrs.lt

LENKŲ LAIKRAŠTIS "KURIER WILENSKI" JUODINA LIETUVIUS

Lietuvoje leidžiami lenkų laikraščiai ėmėsi juodinti lietuvių tautą. "Lenkas yra toks lietuvis, kuris niekad gyvenime žąsų neganė, o lietuvis yra toks lenkas, kuris žąsis ganė arba dar tebegano", - tai ištrauka iš lapkričio pabaigoje dienraštyje "Kurier Wilenski" išspausdin-

riuo sunkiai partijos vadovas randa kalbą ir kuris greičiausiai yra finansuojamas visai kitų verslo grupių", – pažymi I. Makaraitytė. Jos nuomone, tokia situacija A. Brazauskui nėra naudinga, nes "padėtis taryboje visiškai pasikeis ir neliks tos nomenklatūros, tų "užgyventų" santykių, kurie buvo susiformavę per ankstesnę kadenciją". Galiausiai "Atgimimo" vyr. redaktorė siūlo neturėti iliuzijų, kad bus sukurta "švaros" ar kokia nors kita gražiai pavadinta koalicija.

"Vilniuje, kaip ir kitur, žaidžia ne politinės idėjos, o pinigai ir interesai", – mano I. Makaraitytė. **LRT**

to straipsnio "Koks lenkui atrodė lietuvis nepriklausomybės laikotarpiu".

Lenkų kalba Lietuvoje leidžiamas dienraštis lietuvių būdą ir charakterį panagrinėjo iš esmės. Pasak straipsnio autoriaus, lietuviams svetimi tokie jausmai kaip nesavanaudiškumas, dėkingumas ar draugiškumas. Užtat valstietiškam lietuvių mentalitetui priskiriamas godumas ir savanaudiškumas. Panašių epitetų ir palyginimų sąrašą būtų galima tęsti ilgai. Tačiau "Vilniaus kurjerio" redaktorius nieko blogo tame nemato.

Robertas Mickevičius aiškina, kad jie viso labo išspausdino istorikų konferencijos, vykusios Vilniuje, vieną iš pranešimų. Straipsnyje cituojamas Bialystoko istorijos instituto darbuotojas Kžystofas Bukovskis, kurio specializacija – lenkų ir lietuvių santykių istorija. Ponas Bukovskis net ir knygą apie tai yra išleidęs – "Ponai ir žmogusai". Ponai, savaime aišku – lenkai, o žmogusai – paniekinama pravardė, kuria lenkai vadino lietuvius. Mūsų tautiečiai čia vaizduojami kaip pirmykščiai apžėlę laukiniai su vyžom, vilkintys kailius ir naminės drobės apdarus. Vaizdavo lietuvius ir šunimis, šernais, lokiais, o dažniausiai – užsispyrusiais asilais. Asilo įvaizdžiu lenkai tyčiodavosi ir iš lietuvių Vyties. Nepaisant straipsnio pretenzijų į mokslinę medžiagą, Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos pirmininkė juo neliko sužavėta.

"Valstybės simbolių lyginti su asilu ar kitais gyvūnais yra daugiau nei nepadoru. Kaip ir lyginti žmones pagal tautybę. Tautybė nėra tas požymis, pagal kurį galėtumėm žmogų priskirti prie gerų, blogų ar kažkokių kitokių", - sako Edita Žio-

bienė, Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos pirmininkė.

Nepatiko "Kurier Wilenski" idėja ir rusų kalba leidžiamo Šalčininkų rajono laikraščio "Naš krai" redaktorei. Kadangi Dalia Jankelaitienės vadovaujamas dienraštis spausdinamas "Kurier Wilenski" spaustuvių, leidinių susitarimu "Kurier Wilenski" į "Naš krai" įdėda 4 puslapių įdėklą, kurį iki šiol redagavo savo nuožiūra. Redaktorė, atsivertusi lapkričio 28-osios "Naš krai" numerį, apstulbo.

"Žinoma, kai jau supratome, kad šitas straipsnis jau pasklido, planuojame galbūt net savo laikraštyje parengti kažkokią publikaciją, kurioje ketiname atsiprašyti tų skaitytojų, kurie gavo tą įdėklą kartu su mūsų laikraščiu ir ko gero atsiprašyti tų žmonių, kurių jausmus įžeidė tas straipsnis. Ir žinoma mes kreipėmės į "Kurier Wilenski" redakciją, su jais kalbėjome ir paprašėme, kad ateityje tokie straipsniai kartu su mūsų laikraščiu nebūtų platinami", - sakė Dalia Jankelaitienė, "Naš krai" redaktorė.

"Kurier Wilenski" kasmet iš Lenkijos senato gauna 120,000 litų dotaciją, už kurią perka popierių bei dengia dalį spausdinimo išlaidų. 4000 litų "Kurier Wilenski" kas mėnesį atseikėja ir Vilniaus miesto savivaldybė, už tai leidinyje gaunanti keturis puslapius reklaminių plotų, kuriame gali spausdinti, ką tik širdis geidžia. "Kurier Wilenski" redaktorius neslepia, kad prieš rinkimus jų dienraštyje panoro reklamuotis daugelis kandidatų į Vilniaus mero postą. Galbūt Lenkų rinkimų akcijai simpatizuojantis laikraštis prieš rinkimus spausindamas lietuvius juodinančias publikacijas bando įsisteigti savo skaitytojams. "Kurier Wilenski" tai neigia. **TV3**

Paryžiuje Lietuvos prez. Valdas Adamkus priėmė Azerbaidžano prezidento žmoną ir UNESCO geros valios ambasadorę Mehribaną Alijevą.

www.president.lt

KALTINA KATILAS PUODĄ

Juokėsi puodas, kad katilas juodas. Tačiau, pasirodo, kartais randa progą katilas puodui atsilyginti, - tik ne juoku, o kerštu. Ir ne tik puodui...

Kalba eina apie pripažintą ir prisipažinusį buvus KGB rezervistą, dar veikusį išvien su okupaciniu režimu atgimimo metais, dabar sau į talką kviečiantis buvusius kadrinius kagėbistus liudininkais, tuos liudijimus priimantis kaip patikimus, Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovą Arvydą Pocių ir neva sovietmečiu buvusį KGB "patikimą asmenį", Liustracijos komisijos nepripažintą bendradarbiavimu su KGB, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką (NSGK) Algimantą Matulevičių.

VSD vadovas meta kaltinimus, kad jo departamento veiklą tyręs NSGK komiteto pirmininkas gali būti "susijęs su KGB" ir jam reikia apriboti galimybes susipažinti su slapta informacija. **Tuo tarpu pats VSD vadovas yra akivaizdžiai susijęs su KGB kaip rezervistas** ir tai visiškai netrukdo jam išlikti VSD poste, naudotis visa slapta informacija, panaudoti ją įtartiniais savo siekiams. Kaltinimų gūsis išsiplieskė po VSD karininko Vytauto Pociūno žūties Baltarusijoje aplinkybių, pridengtų VSD paslapties šydu bei prilygstančių sunkiems nusikaltimams, tyrimo.

Kai purvas pilamas ant velionio V.Pociūno per žinia-sklaidą visuomenės neįtikino, kai jo ištėrimo į Baltarusiją priežastis ryškėjo, veikiai buvo ištraukta dešimtmetį vilkinta J.Abramavičiaus žūties byla, **kuri turėjo užgožti V.Pociūno žūties aplinkybių tyrimą**. J. Abromavičiaus žūties, VSD vadovo susieta su Bražuolės tilto bei "Lietuvos ryto" sprog-dinimu, tarsi pašalino nuo A. Pociaus šešėlį, užgulusį jį dėl V.Pociūno išsiuntimo į Baltarusiją ir tragiško pastarojo likimo.

Šaoningai VSD sureži-

suotas provokuojantis A.Pet-rusevičiaus sekimas bei sulai-kymas su įkalčiais ir nutei-simas taip pat buvo minimo spektaklio dalis, turėjo pasitar-nauti VSD vadovo "rankų nusiplovimui" dėl V.Pociūno žūties. VSD vadovo kurptų ir pri-taikytų savo gynybai "priemonių" visuma bei jo "ugninga" kalba Seime, panašu, paveikė Seimą, valstybės vadovus, kurie įvilioni į "katilą", palikę vilioją ramybėje, kartu su juo metėsi kaltinti "puodą".

Lietuvos televizijos kovo 21 d. "Spaudos klube" galė-jome stebėti minimo suvienytų pajėgų katilo "grietinėle", kuri, "pamiršusi" V.Pociūno žūties aplinkybių tyrimą, V.Pociaus viešai tarsi negynė, tačiau dėl visų bėdų, susijusių su VSD veikla, kartu su laidos vedėju puolė Tėvynės sąjungą ir jos atstovę šiame klube, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto bei komiteto V.Pociūno žūties aplinkybėms tirti narę Rasą Juknevičienę. Apie kai kuriuos klubo dalyvius skaitytojui dera priminti, nes jie lėmė diskusijos eigą.

Pirmučiausia, – klubo šeimininkas Audrius Siaurusevičius, kuris naudojasi teise uždavinėti klausimus ir ne visuomet leisti atsakyti į juos. Jis jau ne pirmą kartą organi-zuoja grupinį auklėjimo seansą parlamentarei Rasai Juknevičienei. Stojęs į akivaizdžią "gaspadoriaus" pozą, neveng-damas savo tendencingų komentary, taip jis elgėsi ir šįkart.

Vienas dalyvių, Naujosios sąjungos pirmininkas **Artūras Paulauskas**, kadrinio KGB papulkininkio sūnus, pats bandęs pasisemti kagėbistinių mokslų Minsko KGB mokyk-loje (nepriėmė dėl prastos sveikatos), sovietmečiu santarvėje su KGB dirbęs prokuroru, buvęs Seimo pirmininkas ir net laikinai ėjęs prezidento pareigas. Štai čia ir stabtel-sime, nes su tuo jo laikinumu susijęs A.Pociaus skyrimas VSD vadovu. Taigi per labai trumpą laiką, netikrines A.Po-

ciaus praeities veiklos, patiki-mumo (neoficialiai, be abe-jonės laikinajam, prezidentui viskas buvo žinoma) pastarąjį paskyrė VSD vadovu, todėl ir klubo diskusijoje mūru stojo už A.Pocių.

Valstiečių liaudininkų partijos pirmininkė **Kazimira Prunskienė**, KGB "krikštyta" "Šatrijos" vardu, o nepriklausomybės metais už nuopelnus Rusijai tituluota Rusijos kunigaikštienė, savo palankumo Rusijai neslepianti ir šiuo metu, net be derinimo su valstybės vadovais su tos valstybės institucijomis bendraujanti, todėl ir palaikymą A.Pociui taip pat viešai demonstravo.

Socialdemokratų atstovė **Irena Šiaulienė**, žinant šios partijos kilmę (komunistų partija valdė KGB, jai duodavo užduotis, reikalavo atsiskaitomybės), kitaip negalėjo elgtis su partijos globotiniu, palaikė A.Pociaus poziciją.

Darbo partijos, kuri išdygo iš to paties kairiojo kelmo, pirmininkas **Kęstutis Daukšys**, jausdamas kad tik greta socdemų jo partija dar šį tą reiškia, taip pat pūtė į paminėtųjų dūdą, priekaištavo konservatoriams už įstatymų nesilaikymą.

Liberalų ir centro partijos atstovas **Vytautas Bogušis**, linkęs veltis į politines peštynes, taip pat naudojosi proga, švaistėsi savo "išminties perliukais", žinoma, taip pat konservatorių link.

Tik Tėvynės sąjungos atstovė **Rasa Juknevičienė** ir Liberalų sąjūdžio vadovas **Petras Auštrevičius** klube laikėsi oriai, nepasidavė nepelnytiems prasimanytiems kaltinimams bei užgauliojimams, kuriuos organizavo juodasis katilas, motyvuotai atsakinėjo į klausimus.

Nors minimas katilas didel-is ir nenuvalomai juodas, tikė-kime, kad puodas nepelnytą kerštą atlaikys; melo kojos il-gos, tačiau kelias trumpas. Šį jau per toli nusitęsusį kelią su-trumpinti – prezidento ir Sei-mo priedermė.

Algimantas Zolubas

vičius.

Anot jo, uždaramė Nacio-nalinio saugumo ir gynybos bei Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdyje vyravo dvi priešingos nuomonės. Pagal vieną siūloma buvusius KGB rezervo karininkus įrašyti į įstatymą, reglamentuojantį su Sovietų Sąjungos specialiuųjų tarnybų kadriniais karininkais susijusius klausimus ir taikyti jiems analogiškus apribojimus.

Seimas jau porą metų negali apsispręsti dėl Liustracijos įstatymo pataisų.

LGITIC

Viena iš puošniausių baroko paminklų Vilniuje – Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, statyta 1668-1676 m. Joje – nepaprastos meninės reikšmės skulptūros. Viena jų – Šventasis Petras. Bažnyčios fundatorius M. Pacas.

NEIŠDUOK LIETUVOS

Judėjimas "Piliečių santalka" bei kultūros veikėjai kviečia siųsti politikams atvirukus su užrašu "Neišduok". Daugiau nei keturiasdešimt visuomenei žinomų žmonių pasirašė viešą laišką, kuriuo primena atvejus, kai politikai pažeidžia Konstituciją ir ragina piliečius kreiptis į savo atstovus, kad šie atspirtų svetimai įtakai ir neišduotų demokratijos.

Filosofai Leonidas Donskis ir Jūratė Baranova, muzikai Donatas Katkus ir Tomas Kutavičius, žurnalistai Edita Mildažytė, Romas Sakadolskis ir dar kelios dešimtys menininkų ir visuomenės veikėjų viešame laiške skelbia, kad Lietuvos Konstitucija paminama tada, kai specialiosios tarnybos ima veikti be parlamentinės kont-

rolės, kai nuo visuomenės slepiama informacija apie pareigūnų korupciją ir daugeliu kitų atvejų.

Tačiau šį kartą judėjimo "Piliečių santalka" suburti žmonės kreipiasi ne į pačius politikus, o į visuomenę. Piliečiai kviečiami siųsti savo raginimus neišduoti Lietuvos ir demokratijos į išrinktų atstovų ir pareigūnų pašto dėžutes.

"Turime paraginti savo valstybės politikus ir pareigūnus: turėkite drąsos atsispirti svetimai įtakai ir svetimiems pinigams, neišduokite demokratijos, neišduokite Lietuvos", – kreipiamasi į visuomenę.

Atvirukų, kurių centre užrašas – "Neišduok", galima rasti tinklalapyje neisduok.lt

LRT

SIELOVADOS DELEGATO PRANEŠIMAS

Atsižvelgiant į mūsų lietuviškų parapijų ir misijų dabartinę būklę JAV-se, Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas išėivijos lietuvių sielovados reikalams, kartu su Amerikos lietuvių katalikų federacija, JAV LB religinė taryba ir šv. Andriaus parapija Filadelfijoje rengia Lietuvių katalikų JAV-se Sielovados konferenciją.

Programoje numatyti pranešimai ir diskusijos apie gyvą evangelizaciją ir jos reikalingumą mūsų lietuviškoms parapijoms ir misijoms, lietuvių parapijų ir misijų įvaizdį, jaunimo sielovada ir lietuviškų tradicijų testinumą, parapijos komiteto/tarybos reikšmę pa-

rapijos/misijos gyvenime, nuolatinių diakonų paskatinimą ir žiniasklaidos vaidmenį lietuvių katalikų parapijinėje veikloje JAV-se.

Konferencijos data: 2007 m. balandžio 28 d., 10 v.r. – 6 v.v., **adresas:** Šv. Andriaus parapija, 1913 Wallace St, Philadelphia, PA 19130, tel: (+1) 215-765-2322, faksas: (+1) 215-765-0124. Klebonas kun. Petras Burkauskas.

Apie dalyvavimą prašome pranešti artimiausiu laiku ses. Margaritai Bareikaitei 860-923-9221.

*Lietuvos Vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai
prel. Edmundas J. Putrimas*

SEIMO KOMITETAI NENORI SPRĘSTI KGB REZERVININKŲ LIKIMO

Diskusijos dėl buvusių KGB rezervo karininkų likimo nejuda iš mirties taško. Du Seimo komitetai turėjo su-tvarkyti vadinamojo Liustracijos įstatymo pataisų projektą, kad parlamentarai galėtų jį priimti, tačiau politikų ginčai buvo bevaisiai. Kardinaliai išsiskyrus nuomonėms, kaip traktuoti buvusius KGB "rezervininkus", komitetai nusprendė lemiamą žodį palikti frakcijoms. Anot Nacionalinio ir saugumo komiteto pir-

mininko Algimanto Matulevičiaus, šios diskusijos turėtų vykti ne komitetų posėdžiuose, o politiniame lygmenyje. "Diskusija dėl rezervo karininkų turėtų būti valstybinis politinis dialogas. Galutinai apsispręsti turi Seimas. Kol nebus politinio susitarimo, kaip daryti su rezervu, šita problema iš mirties taško nepajudės. <...> Nematau, kad komitetai galėtų susitarti. Tai turėtų daryti frakcijos politiniame lygmenyje", - kalbėjo A. Matule-

KODĖL DALIS RINKĖJŲ IGNORAVO SAVO PILIETINĘ PAREIGĄ IR NEATĖJO BALSUOTI?

Lietuvos nepriklausomybės Akto signataras dr. Leonas Milčius

Prieš pat rinkimus “Kauno dienos” korespondentas Stasys Jokubaitis klausė: “Kodėl rinkėjai ignoruoja savo pilietinę pareigą ir neina balsuoti?”. Atsakydamas į tą klausimą jį suformavau šiek tiek kitaip: “Kodėl dalis rinkėjų ignoruos savo pilietinę pareigą ir vasario 25 d. neis balsuoti?”. Ir tikrai, rinkėjų aktyvumas buvo kaip niekada mažas, net Kauno rajone balsavo vos per 38 procentus rinkėjų. Todėl dabar teisėtai galima klausti: kodėl tiek daug rinkėjų neatėjo balsuoti? Žinoma, taip pat galima klausti ir kitaip: “O ir kodėl jie turėjo eiti balsuoti?”. Matyt, žmonės iš anksto nusprendė, kad iš esmės niekas nesikeis, o ir keistis negali, nes, jeigu nėra realios savivaldos, veiksmingų savivaldybių, kaip kad rašiau anksčiau straipsnyje “Su savivaldybėmis, bet be realios savivaldos” (“Naujos tėviškės žinios” 2007 m. sausio 24 d. Nr. 16 (3700)), tai kam dalyvauti ir jų rinkimų spektaklyje?

Žinoma, neraginau ir nepateisinu tų, kurie neatėjo balsuoti. Kokie bebūtų rinkimai, būtinai juose turėjome dalyvauti, būtinai turėjome išreikšti savo valią ir, gal ir iš ne pačių puikiausių variantų, pasistengti pasirinkti geresnįjį. Manau, kad taip ir yra, kad išrinkome geriausius. Tad sveikinu visus išrinktuosius ir visiems linkiu gražaus, darnaus ir sėkmingo darbo. Visados reikia tikėti žmonėmis, gerbti jų pasirinkimą ir manyti, kad mūsų pačių išrinkti savivaldybių tarybų nariai tikrai sąžiningai mums dirbs.

Prieš pat rinkimus “Kauno diena” mano abejojimų, dėl ko rinkėjai gali būti šiems savivaldybių tarybų narių rinkimams, nespausdino, nes laikraščio puslapiai kimšte buvo prikimšti dosniai apmokamos banalius rinkiminės reklamos. O, matyt, žiniasklaida būtų labai patenkinta, kad rinkimai tęstųsi ir tęstųsi, juk toks pelnas! Tik patys laikraščiai dėl tos propagandos tapo lyg “nuvertėję”, kad jų ir skaityti ilgiau nesinorėjo, brrr – visuose ta pati nuobodoka agitacija. Nė viename rašinyje, būsimų kandidatų ir jų partijų vadovų pasisakymuose taip ir neteko išgirsti, perskaityti rimtesnės to ar kito miesto, rajono ekonominės ar socialinės būklės analizės, kompetentingai parengtos kandidatų programos, arba, nors atviro ir nuoširdaus jų pokalbio. Šūkinė agitacija priminė prievartą, o gal ir dar daugiau – nepasitikėjimą rin-

kėjų protu, jų sugebėjimu suprasti ką nors daugiau, negu vieną sakinį. Tuo tarpu rinkėjai suprato visai kitaip, ir bijausi, kad teisingai – kandidatų ir partijų nesugebėjimą pasakyti savo rinkėjams ką nors daugiau, kaip vieną ar du sakinius.

Tik kaip bekritikuotume triukšmingą, bet dalykine prasme tuštą rinkiminę kampaniją, turėtume pasidžiaugti, kad pagaliau savivaldybių tarybų nariai išrinkti ir miestų, rajonų gyvenimas po mėnesio kito vėl grįš į savo seklesnę ar gilesnę, tiesesnę ar kreivesnę vagą. Nežinau ar vedantieji politologai, sociologai analizuos šiuos rinkimus, ar parlamentinės partijos panorės ką nors keisti, bet man taip nesinori viską pamiršti ir kitą kartą sulaukti gal būt dar didesnio rinkėjų, visuomenės abejingumo.

Todėl, kol rinkimų šurmulys vis dar skamba ausyse, o respublikinė žiniasklaida pradėjo kaltinti Kauno ir Pakauinės gyventojus dėl mažėjančio pilietiškumo, nereikia atidėti geros galimybės į kai kuriuos politinius, netgi valstybinius savivaldos formavimo reiškinius pažvelgti giliau, gal net kritiškiau. Labai dažnai sava laikė kritinė analizė gali atnešti didelę naudą. Tad jau dabar kartu pabandykime pagalvoti, pasvarstyti ir atsakyti į klausimą: kokios pagrindinės priežastys, dėl ko rinkėjai nebuvo aktyvūs? Jų yra daug, bet svarbiausios, mano galva, buvo šios:

Pirma. Buvo skelbiama, kad rinksime savivaldybių tarybų narius. Bet gyventojai nebuvo tokie naivūs ir puikiai suprato, kad šiuo metu turime ne realią, bet tik **butaforinę savivaldą**, kad, esant apskritims (prailgintoms Vyriausybės rankoms vietose), savivaldybių galios ir reikšmė nėra jau tokia didelė ar gyventojams svarbi. O ir pačiose dabartinėse savivaldybėse pačių gyventojų savivaldos svertų praktiškai nėra. Rinkėjas, paviliotas skambių rinkiminį šūkių ar vis dar neišskentęs savo pilietinės pareigos likučių priekaištų, šiaip taip ateina ir balsuoja. Balsuoja už tą ar kitą partinį sąrašą, o kas ten pateks, kas toje savivaldybėje tikrai dirbs, tai ir geriausias astrologas nenuspės, tokia ta būsimų savivaldybių tarybų sudėtis miglota ir neatitinka rinkėjų valios, realių balsavimo rezultatų. Po įvairių balsavimo rezultatų “liekanų” dalybų, politinių intrigų formuojant ko-

alicijas, sukuriama tiesiog netikėtini pozicijos ir opozicijos variantai, kuriems rinkėjas jau neturi jokios įtakos.

Ir ką dar galima apgauti, kas nesupranta, kad gyventojų realus dalyvavimas savivaldoje per ketverius metus yra tik vieną dieną, t.y., labai garsioje, bet nelabai šventiškoje savivaldybių tarybų narių rinkimo dienoje? Tad ką tokiais savivaldos rinkimais galima suvilioti, apie kieno, kokią pilietinę pareigą galima kalbėti? Tikrai pilietinei pareigai, kaip tam pavasario žiedui, reikia palankių sąlygų prasiskleisti, politikai, valdančiosios parlamentinės partijos, privalo gerbti savo piliečius, o ne sukurpti sau palankią ir patogią, bet realiai tik butaforinę savivaldą.

Antra. Neabejotinai gyventojai nori rinkti ne mistinius partinius sąrašus, bet tiesiogiai **žmones**.

Tiesiogiai nori rinkti ne tik savivaldybių tarybų narius, bet ir merus, seniūnus. Niekas gyventojams neturi tiek reikšmės, kaip jo vietovės seniūnas, kuris atvežamas ir vos ne iki gyvos galvos numetamas ant gyventojų galvų. Tai apie kokią gyventojų savivaldą galima kalbėti, kada jie net savo seniūno negali išsirinkti, o metai iš metų priversti kęsti jo nemokšišumą, aroganciją ir nesiskaitymą? Geras, tinkamas, darbštus ir rūpestingas seniūnas – gyventojams, kaip laimingas loterijos bilietas. Koks bus seniūnijos biudžetas, kaip jis bus naudojamas, kokie bus atliekami pirmaeiliai darbai – gyventojams neprieinama, didžiausia paslaptis.

Rinkėjai ne viename partiniams sąrašė matė ir tinkamų žmonių, bet privalėjo balsuoti tik už vieną sąrašą, už tame sąrašė esančius kandidatus, kurių eiliškumas sąrašė dažnai priklausė nuo partijos vadovybės palankumo, skirtos finansinės paramos ar “gražumo”, bet ne nuo tinkamumo dirbti savivaldybės nariu. Tad ateina laikas, kai reikia leisti balsuoti ne už tą ar kitą sąrašą, bet už sąrašuose esančius žmones, kandidatus į savivaldybių tarybų narius. Partijos tegul kečia savo narius, tegul jiems padeda rinkiminėse kampanijose, tegul pateikia savo programas, bet neprimeta sąrašų, politinių lopščių, netinkamiems, nevertiems, abejotiniems savo uždaro “klano” kandidatams.

Kol savivaldybių tarybų narių rinkimuose piliečiai negalės kandidatuoti individualiai, kol bus ignoruojamos

Kairėja balsadėžė, liudijanti, kad rinkimai vyksta vangiai. Balsavimo komisijos nariai ir stebėtojai nusiteikę optimistiškai.

L.Milčiaus nuotr.

bendruomenės, visuomeninės organizacijos, tol valstybėje turėsime ne tikrą demokratiją, bet tik politinių partijų “diktatūrą”. O diktatūros niekas nemėgsta. Būtų ji vienpartinė, ar daugiapartinė.

Trečia. Nereikia pamiršti ir partijų programų. Pagal seną įprotį vis dar jas surenku, perskaitau. Tik tiek mažai jose randu ką nors naujo. Metai iš metų programose kartojamos tos pačios abstrakčios deklaracijos, tie patys rinkiminiai, propagandiniai šūkiai (Ir kaip man jie nusibodo! Negali nesusinervinęs radijo klausyti, laikraščio atsiversti. Tiesiog laukiau, kada ta įkyri ir primityvi rinkiminė agitacija pasibaigs). Tad jau ir praktiškai, atrodo, pačios partijos į jas pradėjo nekreipti dėmesio. Dėl viso pikto parašo, pateikia Vyriausiajai rinkiminei komisijai, keletą ištraukų atspausdiną ant lankstinukų ir tuo viską pamiršta. Kas ir kada girdėjo, kad politinė partija savo rinkėjams atsiskaitytų, kaip ji programą vykdė, kodėl tą ar kitą pažadą pamiršo? Visos rinkiminės programos jau antrą dieną po rinkimų pamiršamos. Net rinkiminį agitacinių televizijos ar radijo laidų vedėjai partijų vadų nepaklausia: o kaip jums sekėsi vykdyti anksčiau duotus pažadus?

Bet ką čia kalbėti apie programas ir jų įvykdymą. Vyriausioji rinkiminė komisija kontroliuoja kaip politinės partijos panaudojo lėšas, žiūri, ar buvo skaidri rinkiminė kampanija. Gal viso to ir reikia, bet man būtų daug svarbiau, kad jie, o gal kas nors kitas, pažiūrėtų, kaip politinės partijos įvykdė rinkimines programas ir pasakytų: ši partija apsimelavo, savo programą pamiršo, ja neverta pasitikėti, o va, šiais – galima tikėti, jie prieš savo rinkėjus liko sąžiningi.

Ketvirta. Daugelis savivaldybės tarybose buvusių partijų, išrinktų narių, prieš naujus rinkimus dėl neįvykdytų pažadų, prastos veiklos, aiš-

kinasi, kad jų buvo per mažai, kad jie buvo opozicijoje, kad jie beveik nieko negalėjo. Bet tokį pasiaiškinimą reikėtų laikyti tik dar viena pridengta melo rūšimi. Ar tai nėra melas rinkėjams, kai politinės partijos per visą kadenciją sukuria ir išardo po keletą koalicijų, kai tarybų nariai laksto iš vienos frakcijos į kitą? Apie daug ką šiandien kalbama, bet nekalbame apie politinių partijų, išrinktų kandidatų **atsakomybę**. Rinkėjams pasakoma: na jie bus nubausti kituose rinkimuose, jų neišrinks. Tokios bausmės yra per mažai. Argi nėra viena iš priežasčių, dėl ko rinkėjai tampa vis pasyvesni ir ta, kad jie išrinkto tarybos nario daugiau kaip kitaip kadencijos metu paveikti negali, tik – kada nors vėliau jau nerinkti. O gal jam to kito išrinkimo jau ir nereikės.

Konstitucinis Teismas pripažino, kad dabartinis Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas neatitinka mūsų Konstitucijos, kad jį būtina taisyti. Labai norėtusi tikėtis, kad Lietuvos Respublikos Seimas, parlamentinės partijos neapsiribos tik viena ar kita šio įstatymo pataisa, papildymu, bet ras savyje politinės valios bei išminties peržiūrėti visą savivaldos koncepciją. Ateina laikas, kai Lietuvos piliečiai privalo turėti ir įgyvendinti tikrą realią, bet ne butaforinę savivaldą. Kitu atveju, dar vieni Savivaldos rinkimai gali ir iš viso neįvykti.

Penkta. Nelabai gražu skaičiuoti kitų pinigų, bet atrodo, kad kuo toliau, tuo labiau rinkimus laimi ne kandidatai, ne jų rinkiminės programos, bet rinkimams mesti pinigai, labai dideli pinigai. Ar ne laikas sulygtinti visų galimybes? Partijos sudarė sąrašus, pateikė juos Vyriausiai rinkiminei komisijai, toji kandidatus patikrino, suskaičiavo tinkamus ir išskirstė po tam tikrą sumą kiekvienam kandidatui, t.y. sudarė “kandidato agitacinių išlaidų krepšelį”.

(Nukelta į 7 psl.)

(Atkelta iš 6 psl.)

KODĖL DALIS...

Kodėl jeigu turime “mokinio krepšelį”, “ligonio krepšelį”, tad savo “krepšeliais” apdalinkime ir būsimuosius įvairaus lygio politikus.

Šešta. Jau laikas, pats laikas pakalbėti apie rinkimų organizavimą, jų organizatorių ir teisėsaugos nesugebėjimą garantuoti rinkimų skaidrumo. Atrodo, jeigu partijų aktyvistai vietose viešai pažeidinėja rinkimų įstatymą, papirkinėja rinkėjus, tai kaip jų kandidatai dar gali tikėtis patekti į tą ar kitą savivaldos tarybą! Stebint iš toliau, atrodo, kad turime ne solidžią ir brandžią rinkiminę kampaniją, bet “marškonę” košę – truputį šio, truputį to, bet iš esmės nieko gero. Pragyvenome septyniolika Lietuvos nepriklausomybės metų ir jau turime didžiulį rinkimų organizavimo patirtį, kurią, kaip pačią vertingiausią demokratijos eksportinę prekę, nuvežame ir kitiems. Blogai, kai tenka svarstyti, ne ką kandidatai turi savo galvose, planuose ir programose, bet ką slepia, perprasti – ir kas čia juos privertė kandidatuoti? Partija, karjera, verslas, ar kokie dar kiti tamsūs tikslai? O taip norėtusi, kad jų vertybių skalėje būtų nors kokie idėjiniai, moraliniai, visuomenės socialiniai tikslai, noras save atskleisti savivaldos darbų baruose, savo miestą, rajoną padaryti gražesnį, geresnį, patogesnį gyventi žmonėms.

Daug klausimų, labai daug klausimų tokie vangūs šie savivaldybių tarybų rinkimai turėtų sukelti politikams, partijoms, Seimui, Prezidentūrai ir Vyriausybei.

Iš kitos pusės, būtų gerai kad savivaldos, savivaldybių rinkimų klausimai nebūtų palikti vien parlamentinėms ir ne taip reikšmingoms politinėms partijoms. Patys piliečiai, jų visuomeninės organizacijos daug aktyviau turėtų kelti būtinumą peržiūrėti savivaldos ir jo sudarymo principus, įstatymus. Reikėtų pagalvoti, ar tik neatėjo laikas ir ryžtingesniems žingsniams, gal būt, net referendumo organizavimui dėl Konstitucijos keitimo. Kažkodėl netikiu, kad politinės partijos ryšis ir sutiks geranoriškai prarasti savivaldybių formavimo monopolį ir valstybėje sukurti realią savivaldą.

CHICAGO, IL

JAUNIMO CENTRE BUVO MUGĖ

Buvo laikai, kada Jaunimo centro rūmai Čikagoje, ypatin-gai savaitgaliais, būdavo pilni mūsų piliečių, kurie čia rinkdavosi į vienokias ar kitokias pramogas. Daugiausia žmonių sutraukdavo taip vadinamos “Kaziuko mugės”, ruošiamos kasmet kovo pradžioje.

Tačiau niekas vietoje nebestovi. Pasikeitė ir Jaunimo centro lankytojai, kurių didelė dalis dabar persikėlė į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte. Ten išsikėlė ir “Kaziuko mugės”, ir daugelis kitų renginių.

Bet Jaunimo centras dar vis nepasiduoda ir jo vadovybė laiks nuo laiko ir juose suorganizuoja praeitį primenančių didesnių subuvimų.

Čikagos lietuvių skautams į Lemontą išvežus savo “Kaziuko mugę”, Jaunimo centre pradėtos ruošti “pavasarinės mugės”. Šiemet tokia mugė buvo surengta kaip tik per kazi-mierines – kovo 3-4 dienomis (“Kaziuko mugė” Lemon-te vyko pavėluotai – kovo 11 d.).

Pabuvojus Jaunimo centro “pavasarinėje mugėje” sekma-dienio popietę, teko įsitikinti, kad ir joje buvo įdomių dalykų. Didžiosios salės pasie-niais buvo stalai su įvairiais gaminiais – meno dirbiniais, papuošalais, knygomis, keps-niais, rūbais ir kt. Čia fotome-nininkas Algimantas Kezys buvo atsivežęs savo knygas,

paveikslus (tik skundėsi, kad lankytojai mažai jo “prekė-mis” domėjosi).

Kitas fotografas Jonas Tamulaitis pardavinėjo liaudies meno kūrybą. Savo medžio drožiniais lankytojus bandė pritraukti Jonas Pleirys. “Magnolijos” restorano atstovė bandė sudominti pyragais, duona ir kitais gaminiais. Tai tik dalelė pardavėjų, matytų Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visus juos sunku ir išvardinti.

Po pietų čia įvyko mažos apimties koncertas. Scenoje pasirodė mokytojos Jolantos Banienės paruoštos pianistės. O vėliau į sceną sugužėjo uni-formuotų dainininkų (vyrų ir moterų) būrys – 15 žmonių. Tai Daivos Švabienės vokalinė, instrumentinė trupė “Pdainuokim ten, kur stovim”. Ji čia pradžioje traukė žinomas liaudies dainas,o vėliau davė ir negirdėtų kūrinių. Šis dainorių pasirodymas klausytojus gerai nuteikė, o kai kurie iš jų ir patys įsiliejo į dainų sūkurį. Beje, Jaunimo centre kavinė irgi bu-vo ne tuščia. Čia tautiečiai ri-kiavosi prie maisto tiekėjų ir gėrimų pilstytojų. O išalkusiųjų bei ištroškusiųjų vis netrūko. Prie šios “pavasarinės mugės” daug padirbėjo Jaunimo centro ilgametės darbuotojos Milda Šatienė ir Anelė Pocie-nė. Jų ir kitų talkininkų dėka Jaunimo centro rūmai vis dar gali gyventi ir tarnauti mūsų tautiečiams.

Edvardas Šulaitis

VOKIETIJA

VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJOJE

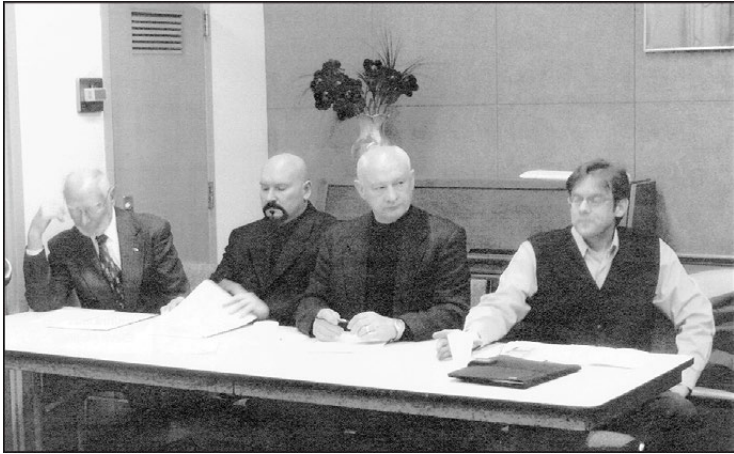
Su trumpu vizitu Lietuvos Respublikos Švietimo ir moks-lo ministrė Roma Žakaitienė aplankė Vasario 16-osios gimnaziją Hüttenfelde, Vokietijoje. Lietuvos vyriausybės atstovę pasitiko gimnazijos direktorius Andrius Šmitas su mokytojais, gimnazistai viešnią pasveikino orkestro maršu ir tautiniais šokiais. Ministrė apžiūrėjo berniukų ir mergaičių bendrabučius, gimnazijos klases, mokyklos baraką, aplankė pilies koplytėlę, gimnazijos biblio-teką. R. Žakaitienė domėjosi re-prezentacine gimnazijos veikla, bendradarbiavimu su kito-mis mokyklomis bei organiza-cijomis iš Lietuvos pvz. skau-tais.

Savo kalboje ministrė teigė, kad Lietuva suinteresuota Vasa-rio 16-osios gimnazijos išlai-kymu ir trečdaliu padidina mo-kyklai skiriamas metines lėšas. Nors Vasario 16-osios gimna-zija savo ankstesnę misiją Lie-tuvos okupacijos metais jau yra atlikusi, ji ir ateityje bus reika-linga Lietuvai kaip stiprus lietu-viško švietimo ir kultūros cent-ras visai Europai. Dabar gim-nazijos ateitis yra įsivaizduoja-ma tik kartu čia įkuriant Euro-pos lietuvių kultūros centrą, - pabrėžė ministrė.

Kol gimnazija traktuojama tik kaip eilinė lietuviška mo-kykla užsienyje gyvenantiems LR piliečiams, jai skiriamas fi-nansinis išlaikymas, LR Vy-riausybės požiūriu, nėra patei-sinamas atsižvelgiant į lėšas, skiriamas mokykloms Lietu-voje, ir vis labiau susilaukia kri-tikos. Todėl įkūrus Hüttenfelde Europos lietuvių kultūros cent-rą, kurio veikla tiesiogiai sietusi su Vasario 16 - osios gimnazi-jos darbu, finansinės paramos galima tikėtis pirmiausiai lietu-viškam švietimui gimnazijoje, - kalbėjo politikė.

Po trumpo pasisakymo

(Nukelta į 9 psl.)

Clevelando Lietuvių kredito bendrovės “Taupa” metinio susinki-mo metu V. Urbaitis, A. Spirikaitis, A. Rukšėnas ir Richard Hallas.

R.K. nuotr.

ANGLIJA

KOVO 11-OJI NOTTINGHAME

Š.m. kovo 11-ąją Notting-hamo St. Barnabas katedroje Lietuvos Marijonų provincijos vyresnysis kun. dr. Vytautas Brilius MIC aukojo iškilmin-gas šv. Mišias už Lietuvą, da-lyvaujant Lietuvos Respubli-kos ambasados patarėjui Jonui Grinevičiui su šeima, Vidurio Anglijos Kolumbo riteriams, Didžiosios Britanijos Lietuvių Katalikų Bendrijos atstovams, Nottinghamo universitetų lie-tuviams studentams, vietos ir apylinkių lietuviams, atvyku-siems net iš Peterborough, vie-tos jaunimui, angliškai katali-kiškai visuomenei. Iškilmin-gas lotyniškas giesmes giedojo Nottinghamo universiteto cho-ras. Savo pamoksle lietuvių ir anglų kalbomis kun. dr. Vytau-tas Brilius akcentavo dvasin-gumo ir tikėjimo reikšmę sie-kiant nepriklausomybės. Ambasadoriaus pasveikinimą, te-iginį, kad be Katalikų Bažny-čios nebūtų ir laisvos Lietuvos, lydėjo šilti gausūs plojimai. Lietuvos Ambasada atvežė vertingų informacinių leidinu-kų apie Lietuvą, kurių maž-daug keturi šimtai Kolumbo riterių buvo išdalinti dalyva-vusiems.

Po to svečiai ir studentai susirinko Lietuvių katalikų centre – “Židinyje” šventiniam paminėjimui, kurį pravedė Didžiosios Britanijos Lietuvių Katalikų bendrijos pirminin-kas Steponas Vaitkevičius, pa-kviesdamas sveikinimo žo-džiui ambasados patarėją Joną Grinevičių. Sekė kun. dr. prof. Vytauto Briliaus, MIC paskai-ta apie Lietuvos Katalikų Baž-nyčios ryšius su valstybe. Prof. Vytauto Landsbergio vadovau-

jama Lietuvos valstybė nuo-širdžiai siekė suartėti su Lietu-vos Katalikų bažnyčia, tačiau to nebėra šiandien. Katalikų Bažnyčia ypač prisimenama prieš rinkimus, o po jų dažnai pažadai yra pamirštami ir nevykdomi. Kalbėjęs angliškai dr. Darius Furmonavičius iš-ryškino Amerikos lietuvių nuopelnus Lietuvos valstybės atkūrimo ir įtvirtinimo darbuo-se, taip pat pabrėždamas, kad **Lietuva kol kas neatsidėjojo suteikdama Lietuvos pilietybę visiems Amerikos, Jungtinės Karalystės ir kitų laisvojo pa-saulio kraštų lietuviams.** Buvo arbatėlė bei loterija.

Kitą dieną, po ilgamečio Lietuvių katalikų centro – “Ži-dinio” rėmėjo Lino Jusio pele-nų laidotuvių lietuviškame Willford Hill kapinių kampe-lyje, kun. dr. Vytautas Brilius, MIC lankė Nottinghamo ir Derby lietuvių ligonius, nega-lėjusius atvykti į šv. Mišias ka-tedroje: Bronių Ciganską be-sigydančią City Hospital Not-tinghame, Marytę Žemaitienę, Antaną Tirevičių ir Juozą Mas-lauską Derbyje. Žmonės išreiš-kė susirūpinimą, kad iš jų, il-gamečių lietuviškos veiklos dalyvių Lietuva ketina atimti taip sunkiai įgytą Lietuvos pi-lietybę, o kiti nebegalės jos gauti, nes jau turi Britų pili-etybę.

Esame labai dėkingi vi-siems padėjusiems deramai ir garbingai pažymėti Kovo 11-ąją, Nottinghamo St. Barnabas katedros kunigams, Lietuvos Marijonams, Lietuvos ambas-ada Londonė, Didžiosios Bri-tanijos Lietuvių Katalikų Bendrijos nariams ir visiems dalyvavusiems.

Lietuvių katalikų centro – Židinio informacija spaudai

JAUNIMO FESTIVALIS

Š. m. balandžio 15 dieną (Atvelykio metu) **Čikagos jau-nimo centre** rengiamas jau, ket-virtasis **JAV lietuvių jaunųjų atlikėjų festivalis**, kurio tikslas – sukviesti jaunuosius atlikėjus, supažindinti mūsų visuomenę su jais, kartu pasidžiaugti jų talen-tais. Kviečiami dalyvauti nuo 4 iki 28 metų skaitovai, voka-listai, instrumentalistai, šokėjai

(pavieniai ir grupiniai atlikėjai). Visi atlikėjai parengia du kūri-nius, kurių vienas – lietuvių liau-dies ar originali lietuvių kom-pozitorių muzika.

Daugiau informacijos bend-rais klausimais tel.: 630-620-9904 (palikti žinutę); instru-mentalistas tel.: 708-691-7098.

Festivalio rengimo komitetas

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva įdėmiai stebi įvykius Ukrainoje ir derina savo poziciją ir veiksmus su sąjungininkais Europos Sąjungoje ir NATO. "Raginame visas puses susilaikyti nuo tolesnio įtampos eskalavimo ir siekti susitarimo civilizuotu politiniu dialogu", - rašoma Užsienio reikalų ministerijos pareiškimе. Kaip jau skelbta, Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko naktį iš balandžio 2 į balandžio 3 d. pasirašė dekretą, kuriuo paleidžiamas parlamentas ir raginama rengti išankstinius rinkimus. Dekrete žadama, kad rinkimai vyks pagal Konstituciją, o juos rengti ketinama gegužės 27 dieną.

Minint Lietuvos narystės NATO trečiasias metines kovo 29 dieną Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje atidaryta moksleivių piešinių paroda, kurioje eksponuojami darbai iš konkurso temomis "NATO: laisvė, saugumas, gerovė", "Lietuva - NATO šalis" ir "NATO šalis ir partnerės". Atidaryme dalyvavusius darbų autorius ir jų mokytojus pasveikino užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Kęstutis Kudzmanas balandžio 3 d. įteikė skiriamuosius raštus Azerbaidžano prezidentui Ilham Alijev. Pokalbio su Azerbaidžano vadovu metu aptarta Lietuvos ir Azerbaidžano dvišalių santykių raida, galimybės plėtoti santykius politikos, ūkio, prekybos, informacinių technologijų srityse. Ambasadorius K. Kudzmanas - pirmasis Azerbaidžane reziduojantis Lietuvos ambasadorius. Lietuvai šioje Kaukazo šalyje iki šiol atstovavo ambasada Turkijoje, kuri kartu atstovauja šaliai ir Uzbekistano Respublikoje bei Irano Islamo Respublikoje. Azerbaidžanas taip pat ketina 2007 metais Lietuvoje atidaryti savo šalies atstovybę. Lietuva ir Azerbaidžanas diplomatinius santykius užmezgė 1995 m. lapkričio 20 d. Santykiai su Pietų Kaukazo šalimis - prioritetinga Lietuvos užsienio politikos kryptis, tai įtvirtinta Vyriausybės programose, Politinių jėgų susitarimuose.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus paskyrė ambasadorius Nyderlandų Karalystėje ir Turkijos Respublikoje. Nuo balandžio 11 d. Lietuvos Respublikos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Nyderlandų Karalystėje paskirtas Vaidotas Verba. Nuo gegužės 7 d. nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Turkijos Respublikoje dirbs Darius Pranckevičius. Prezidentas D. Pranckevičiui taip pat suteikė nepaprastojo pasiuntinio ir įgaliootojo ministro diplomatinį rangą. Atitinkamus dekretus valstybės vadovas pasirašė prieš išvykdamas į Prancūzijos sostinę Paryžių, kur dalyvauja UNESCO Geros valios ambasadorių kasmetiniame suvažiavime. V. Verba iki šio paskyrimo dirbo Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktoriumi.

Lietuvos ambasada Hagoje be vadovo liko praėjusių metų rugpjūtį mirus nepaprastajam ir įgaliotajam ambasadoriui Nyderlandų Karalystėje Romualdui Kalonaičiui, kuris buvo pirmasis Lietuvos ambasadorius Nyderlanduose. D. Pranckevičius yra buvęs laikinuoju Lietuvos reikalų patikėtiniu Nyderlandų Karalystėje, Lietuvos atstovas prie Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos.

Lietuvos prez. V. Adamkus balandžio 3 d. UNESCO geros valios ambasadorių kasmetiniame suvažiavime Paryžiuje sakdamas kalbą priminė, kad praėjusiais metais Lietuvos sostinėje buvo surengta 30-oji Pasaulio paveldo komiteto sesija, kurios dalyviai aplankė UNESCO Pasaulio paveldo sąrašė esančius - Vilniaus senamiestį, Kuršių neriją, kitus Lietuvos objektus. Pasak V. Adamkaus, UNESCO atliko pagrindinį vaidmenį kuriant žinių visuomenę pasaulyje, dabar jos dėka informatika Lietuvoje tarnauija ne tik technikos ir tiksliesiems, bet ir humanitariniams mokslams.

UNESCO geros valios ambasadoriai aptarė kovos su neraštingumu, vaikų apsaugos ir jų švietimo, kultūros paveldo išsaugojimo problemas. Suvažiavime, kuriame dalyvavo ambasadoriai iš 20 šalių, buvo išreikštas susirūpinimas dėl klimato atšilimo ir vandens išteklų, gyvybės Žemėje likimo.

Po UNESCO geros valios ambasadorių kasmetinio suvažiavimo prezidentas V. Adamkus susitiko su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) generaliniu sekretoriumi Angel Gurria.

Susitikime kalbėta apie planuojamą EBPO plėtros procesą ir Lietuvos galimybes tapti EBPO nare. Susitikimo dalyviai aptarė ligšiolinį organizacijos ir Lietuvos bendradarbiavimą bei Lietuvos pasirengimą prisiimti organizacijos įsipareigojimus.

Lietuvos vadovas V. Adamkus susitiko su Azerbaidžano prezidento sutuoktine ir UNESCO geros valios ambasadore Mehribana Alijeva, dalyvaujančia geros valios ambasadorių susitikime. Lietuvos prezidento ir Azerbaidžano pirmosios ponios susitikime aptarė paveldo apsaugos klausimus ir abipusio dviejų šalių bendradarbiavimo įvairiose srityse stiprinimą.

Lietuvoje buvo pasirašyta sutartis su Albanija dėl investicijų. Vidury Albanijos prez. Alfred Moisiu ir Lietuvos prez. Valdas Adamkus.

www.president.lt

ĮSIJUNGIMAS Į NATO BUVO SVARBI PAMOKA

Prezidento rūmuose iškilmingai paminėtos trečiosios Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje (NATO) metinės. Šventinis renginys prasidėjo Lietuvos valstybinės ir NATO vėliavų pakėlimo ceremonija Simono Daukanto aikštėje.

Prezidento rūmų didžiajame kieme iškilmingo Lietuvos narystės NATO trečiųjų metų minėjimo svečius pasveikino prezidentas Valdas Adamkus.

Prezidentas pažymėjo, kad Lietuva vienu iš pagrindinių savo saugumo, nepriklausomybės ir gerovės garantų pasirinko narystę NATO.

"Būdami šios sąjungos nariais tvirtai žinome, kad iškilus pavojams nebūsime palikti vieni vieni. Šiandien saugumo jausmą mūsų žmonėms stiprina paprastas, dar niekada nepažeistas pažadas, jog Aljanso partnerės visada ateis viena kitai į pagalbą", - sakė šalies vadovas.

V. Adamkaus nuomone, per šiuos trejus metus Lietuva transatlantinei bendruomenei sugebėjo įrodyti, kad yra solidi, patikima ir aktyvi sąjungininkė, tačiau dar reikia pasistengti išpildyti finansinių įsipareigojimų sąjungai pažadus.

Pasak Lietuvos vadovo, mūsų valstybė, stodama į NATO, įsipareigojo ginti euroatlantinės bendrijos vertybes ir interesus ten, kur kyla pavojus.

"Didžiuojamės ir dėjuojamės, kad Lietuvos vėliava plevėsuoja ten, kur ginama laisvė ir nepriklausomybė, kur ginamas žmogaus orumas", - sakė V. Adamkus, paminėdamas Lietuvos karių misijas Afganistane, Irake, Kosove, Pakistane.

Prezidento nuomone, Lietuva yra viena aktyviausių sąjungos transformacijos iniciatorių ir siekia, kad NATO imtųsi naujų temų ir plėstų savo veiklos sferą siekdama spręsti energetinio

saugumo problemas.

"Mes tikime, kad sąjungos tolesnė plėtra prisidės prie stabilumo ir saugumo erdvės plėtimo. Manome, kad Gruzija ir Ukraina yra vertos tapti NATO narėmis. Esame sukaupę uni-kalią integracijos patirtį, kuria dalijamės su narystės sąjungoje siekiančiomis Juodosios jūros, Kaukazo bei Balkanų šalimis", - sakė valstybės vadovas.

Šalies vadovo teigimu, integracija į sąjungą Lietuvai buvo svarbi pamoka, išmokiusi mus susitarti ir kartu, konsolidavus visas politines jėgas, siekti gyvybiškai svarbių mūsų valstybei tikslų. "Tikiu ir viliojosi, kad šios pamokos nepamiršime priimdami ir kitus Lietuvai, jos ateičiai svarbius nacionalinius sprendimus", - sakė V. Adamkus. "Pasauliui, NATO ir mums reikia "savastovios Lietuvos", kaip ją daugiau nei prieš šimtą metų vadino mūsų tautos patriarchas daktaras Jonas Basanavičius.

Linkiu, kad siekis tarnauti savo šaliai ir tautai visiems čia susirinkusiems taptų įkvėpimo šaltiniu. Šiandien esame savo šalies saugumo ir gerovės kūrėjai, o ar būsime ateityje, priklausys tik nuo mūsų", - pažymėjo Lietuvos prezidentas.

EUROPOS KOMISIJA LIETUVAI SKIRS BAUDĄ

Europos Komisija paskelbė, jog devynioms Europos Sąjungos (ES) šalims, narėmis tapusioms 2004 m., tarp kurių ir Lietuva, numatoma skirti baudas už perteklinės žemės ūkio produkcijos laikymą, kuri buvo susikaupusi iki šių šalių narystės Sąjungoje, praneša Lietuvos radijas.

Perteklinių atsargų nesusikaupė tik viena Vengrija. Likusioms devynioms valstybėms, pasikonsultavus su jomis ir atsižvelgus į jų argumentus, numatyta paskirti baudas. Lietuvai gresia 11 mln. litų bauda.

Šventėje svečiams buvo pristatytas ir pirmą kartą demonstruojamas režisieriaus Domanto Vildžiūno dokumentinis filmas "Laiškai iš Afganistano".

NATO - politinė karinė tarpvyriausybė organizacija, kurią sudaro 26 nepriklausomos valstybės. Šalys yra įsipareigojusios 1949 m. Vašingtone pasirašytos Šiaurės Atlanto sutarties tikslams. Vienas svarbiausių įsipareigojimų - diplomatinėmis, o prireikus ir karinėmis, priemonėmis išsaugoti tarptautinę taiką bei savo nepriklausomybę.

Lietuva, Latvija, Estija, Bulgarija, Slovakija, Slovėnija ir Rumunija NATO narėmis tapo 2004 metų kovo 29 dieną.

2004 m. kovo 10 d. Seimas ratifikavo Vašingtono sutartį. 2004 m. kovo 29 d. tuometinis ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, lankydamasis Vašingtone, kartu su Bulgarijos, Estijos, Latvijos, Rumunijos Slovakijos ir Slovėnijos premjerais įteikė JAV valstybės sekretoriui Colin Powell Vašingtono sutarties ratifikacinius raštus. Šią istorinę dieną Lietuva tapo visateise NATO nare.

2004.04.02 Lietuvos vėliava buvo iškelta prie NATO būstinės Briuselyje.

ELTA

Daugiausia neleistinų atsargų juodai dienai skaičiuojant vienam gyventojui prikaupę estai – ypač pieno produktų. Estijai skirta 7,5 mln. eurų bauda.

Didžiausia bauda apskritai skirta Lenkijai – apie 12,5 mln. eurų – labiausiai už perteklinės mėsos atsargų nuslėpimą.

Lietuva iki narystės ES neatsikratė pieno miltelių, sūrų bei sviesto atsargų, taip pat grybų bei įvairių sulčių bei ryžių. Skirtą baudą sumokėti reikės dalimis per ketverius metus.

LRT

KULTŪROS KRONIKA

Sol. Algirdas Brazis, dainavęs Metropolitan Operoje New York, Lietuvių Operoje Čikagoje ir keliuose kitose operų grupių pastatymuose, mirė balandžio 1 d., išgyvenęs 92 metus. Garsųjį lietuvių bari-toną prisiminsime kitoje laikraščio laidoje.

Tarptautinio konkurso laureatė. Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, balandžio

6 d. priėmęs tarptautinio konkurso Kijeve laureatę solistę Vilną Mončytę ir jos pedagogą profesorį Virgilijų Noreiką, įteikė jiems pinigines premijas ir padėkas. V. Muntianas, sveikindamas Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro Operos studijos stažuotoją, tarptautinio konkurso Kijeve pirmosios vietos laimėtoją V. Mončytę, pabrėžė, jog kultūros žmonės yra geriausi mūsų šalies ambasadoriai, garsinantys Lietuvos vardą užsienyje.

Dėkodamas profesoriui V. Noreikai už mokinės parengimą konkursui ir ilgametę pedagoginę veiklą, Seimo pirmininkas pasidžiaugė, jog profesoriaus mokiniai, išsibarstę po visą Lietuvą ir Europą, šiandien sėkmingai skinasi kelią į muzikos olimpą - tarp jų yra vis garsėjantys Edgaras Montvidas, Gediminas Tiškevičius (Varna), o Sergejus Larinas - pasaulinio garso muzikos žvaigždė - irgi yra profesoriaus V. Noreikos mokinys.

Kartu su laureate ir jos pedagogu atvykusi Lietuvos muzikų rėmimo fondo direktorė Liucija Stulgienė pristatė fondo organizuojamo artėjančio devintojo festivalio “Druskininkų vasara su M. K. Čiurlioniu” programą ir sakė norinti, kad provincijos žmonės galėtų kuo arčiau susipažinti su tikrąja kultūra, klasikine muzika ir menu. “Koncertai sušildo sielą”, - teigė L. Stulgienė. Seimo pirmininkas V. Muntianas palinkėjo Vilmai Mončytei ir profesoriui Virgilijui Noreikai plačių kūrybinių užmojų bei jautrių klausytojų.

Šiometinis seniausio Lietuvoje - XXXII muzikinio festivalio “Klaipėdos muzikos pavasaris” šūkis “Didingas muzikos skambesys” - žada susitikimus su geriausiais šalies ir užsienio atlikėjais. Jau trečią kartą festivalis vyks Klaipėdos koncertų salėje. Šiomet - nuo balandžio 10 iki gegužės 11 dienos.

Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje buvo - naujas, originalus projektas - pirmąkart šalyje džiaz baladės trimitui ir vokalui skambėjo su Lietuvos kameriniu orkestru.

PARYŽIUJE – SENIAUSIOS VILNIAUS FOTOGRAFIJOS

Autorius ištremtas į Sibirą

Neseniai Paryžiuje aptiktos seniausios stereoskopinės Vilniaus nuotraukos, kurias 1861 metais moderniausia įranga padarė vilnietis fotografas Abdonas Korzonas.

Kaip *Elta* informavo Lietuvos fotografijos istorikas, ambasadorius Dainius Junevičius, neseniai iš Paryžiaus jį pasiekusi sensacinga žinia, kad Lenkų bibliotekos Paryžiuje fotografijos skyriuje aptikti iki šiol nežinoti Vilniaus fotografo A. Korzono daryti keturi Vilniaus stereoskopiniai vaizdai.

“Tyrinėtojai yra nustatę, kad pirmasis Vilniaus vaizdų fotografas A. Korzonas nufotografavo per 30 nuotraukų. Savo nuotraukose jis įamžino Vilniaus bažnyčias, svarbiausius statinius, gražių panoramų, geležinkelio tiesimo darbus. Jų išliko nedaug - iki šiol buvo žinoma viena nuotrauka Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje ir 12 nuotraukų Varšuvos nacionaliniame muziejuje. Galima spėti, kad dar viena kita yra privačiuose rinkiniuose”, - mano D. Junevičius.

A. a. sol. Algirdas Brazis

Tačiau iki šiol tik iš to meto spaudos buvo žinoma, kad A. Korzonas turėjo moderniausią įrangą stereoskopinėms nuotraukoms fotografuoti ir buvo padaręs gražių stereoskopinių nuotraukų. Žiūrint stereoskopinės nuotraukos pro specialius akinius, susidaro erdvės iliuzija.

Šias nuotraukas mačiusio D. Junevičiaus nuomone, netikėto atradimo reikšmė Lietuvos fotografijos istorijai ir senajai Vilniaus ikonografijai yra didžiulė. Po daugiau kaip 145 metų neblogai išsilaikiusiose stereonuotraukose iš praeities išnyra erdviniai senojo Vilniaus vaizdai.

Pagal A. Korzono fotografijas sukurtais raižiniais 1861-1864 metais buvo iliustruojamas Vilniaus savaitraštis “Tygodnik Iliustrowany”. 1863 metais A. Korzonas ištraukė į sukilimą, fotografavo sukilėlius, tarp jų - ir Zigimą Sierakauską, platino jų fotografijas. Netrukus fotografas buvo suimtas ir ištremtas į Sibirą, jo atelė Vilniuje uždaryta.

LIETUVOS SOLISTĖ – TARP 25 GERIAUSIŲ

Lietuvos dainininkė Sandra Janušaitė kartu su 25 solistais iš viso pasaulio Velso sostinėje Kardife varžysis dėl BBC televizijos rengiamo Kardifo pasaulio dainininkų konkurso (BBC Cardiff Singer of the World) nugalėtojo titulo. Iš viso šiemet konkurse dalyvauti norą pareiškė apie 1000 dainininkų iš 64 pasaulio šalių.

Viena ryškiausių Lietuvos operos ir baleto teatro dainininkių pateko tarp 25 operos solistų, kurie iškovojo teisę varžytis šio konkurso finaliniuose pasirodymuose birželio 9-17 dienomis Kardifo St David's Hall scenoje. Solistų pasirodymus stebės operos teatrų vadovai, muzikos impresarijai bei prodiuseriai, kiekvieną šių koncertų transliuos keli BBC televizijos bei radijo kanalai.

Penki geriausiai pasirodę dainininkai konkurso laureato titulo sieks birželio 17 d. finaliniame koncerte Kardifo St.David's Hall scenoje.

Praėjusiais metais kitas Lietuvos atstovas Kostas Smoriginas taip pat sėkmingai pasirodė konkurse, patekęs tarp 25 geriausių operos solistų.

S.Janušaitė nuo 2001 m. stažavosi Zalcburgo universiteto "Mozarteum" vasaros akademijoje, prof. Lilian Sukis klasėje, bei Gdanskio St. Moniuškos muzikos akademijos meistriškumo kursuose, prof. Renattos Scotto klasėje. 2004 m. ji buvo pripažinta "Operos švyturių" nominacijos "Metų operos viltis" laureate. Tarp šiuo metu solistės atliekamų vaidmenų yra - Žynė ("Aida"), Mikaela ("Karmen"), Dona Elvyra ("Don Žuanas"), Liza ("Pikų dama"), Sesuo Andželika ("Sesuo Andželika"), Zenta ("Skrajojantis olandas"), Leonora ("Likimo galia").

Dėl teisės dainuoti finaliniame BBC Kardifo pasaulio dainininkų konkurso koncerte S.Janušaitė varžysis birželio 11 d.

LGITIC

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA JAV DALYVAVO FRANKOFONIJOS MUGĖJE VAŠINGTONE

Kovo 23 d. Lietuvos Respublikos ambasada JAV, kartu su kitomis Tarptautinės Frankofonijos organizacijos šalimis, dalyvavo Frankofonijos šalių mugėje Vašingtone.

Mugės dalyviai ir svečiai galėjo pasivaišinti lietuviškais valgiais, gėrimais, dalyvauti loterijoje ir laimėti kelionę į Lietuvą. Šią kelionę, kurios rėmėjas buvo kelionių agentūra “Doleris”, laimėjo Hadi Wa-

Dailės konkurso “Išėjimo kelias” parodos iškilmingas atidarymas ir premijų įteikimas vyko 2006 m. lapkričio 5 d. Lietuvių dailės muziejuje. Nuotraukoje dailės konkurso komiteto nariai iš kairės: Vytenis Kirvelaitis (sekretorius/iždininkas), dail. Magdalena Stankūnienė, Lietuvių dailės muziejaus dir. Dalia Šlenienė ir Čiurlionio galerijos, INC., vadovas, konkurso pirmininkas Leonas Maskaliūnas.

A. MATELIO FILMAS AMERIKIEČIŲ KINO SALĖJE

Š.m. kovo 11 d., Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos proga, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje kartu su "Gene Siskel" kino centru ir Lietuvos Institutu Europos Sąjungos filmų festivalio Čikagoje metu surengė lietuviškų filmų vakarą. Renginys vyko "Gene Siskel" kino centre Čikagoje.

Vakaro programą pradėjo LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, kuris pasveikino gausiai į lietuviškų filmų vakarą susirinkusius žiūrovus - ne visi norintys tilpo į "Gene Siskel" kino centro salę. Arvydas Daunoravičius pasidžiaugė, kad į renginį specia-

liai iš Lietuvos atvyko režisierius Arūnas Matelis, kuris šių metų Amerikos režisierių gildijos (*ang. "Directors Guild of America"*) apdovanojimuose su filmu "Prieš parskrendant į žemę" buvo pripažintas geriausiu dokumentinio filmo režisieriumi, o šių metų "LT tapatybės" apdovanojimuose, globojimuose Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus, jam buvo skirtas pagrindinis apdovanojimas už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.

Žiūrovai liko sužavėti filmu. Po filmo peržiūros režisierius Arūnas Matelis atsakė į susirinkusiųjų klausimus apie filmą, jo kūrimo procesą ir apie vėžiu sergančių vaikų gydymo sąlygas Lietuvoje.

LR gen. konsulato inf.

“DIRBK IR GYVENK LIETUVOJE”

Tarptautinė migracijos organizacija bendradarbiaudama su LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija organizuoja viešą renginį - informacinę mugę “Dirbk ir gyvenk Lietuvoje”. Jos metu darbdaviai ir darbo Lietuvoje ieškantys žmonės turės galimybę betarpiškai bendrauti ir tartis dėl realių į(si)darbinimo galimybių (individualios konsultacijos konkrečiais atvejais).

Renginys įvyks šių metų balandžio 14 dieną, šeštadienį, viešbučio Reval Hotel Lietuva Konferencijų centre Vilniuje, Konstitucijos pr. 20.

kim.

Ši mugė – vienas iš daugelio Frankofonijos dienų renginių Vašingtone, skirtų artimiau susipažinti su prancūzų ir kitų prancūziškai kalbančių kraštų kultūra.

Išsami Frankofonijos renginių Vašingtone programa skelbiama Frankofonijos komiteto Vašingtone tinklalapyje www.francophoniedc.org

LR ambasados inf.

(Atkelta iš 7 psl.)

VASARIO 16-OSIOS...

ministrė pakvietė visus susitikimo dalyvius atvirai diskusijai ir paragino be jau vykdomų kultūrinių projektų (kaip lietuvių kalbos mokytojos B. Lipšienės su mokiniais iš Pietų Amerikos parengtas D. Grinkevičiūtės "Lietuviai prie Laptevų jūros" vertimas į ispanų kalbą, bendradarbiavimas su M.K. Čiurlionio menų gimnazija arba abiturientų kuruojamas susirašinėjimas su Klaipėdos Ažuolyno gimnazijos mokinių parlamentu) siūlyti pačias įvairiausias idėjas ar sumanymus, kurių įgyvendinimu bei finansavimu rūpintųsi pati Švietimo ir mokslo ministerija.

Pritardamas R. Žakaitienės mintims, gimnazijos direktorius A. Šmitas prasitarė, jau seniai galvojąs apie tokią bendradarbiavimo galimybę. Lietuvos ambasadorius Berlyne Evaldas Ignatavičius taip pat pabrėžė Europos lietuvių kultūros centro svarbą Lietuvai ir lietuviams, gyvenantiems svetur. Jis pasidžiaugė, kad Lietuvoje kultūros centro vizija buvo sutikta itin palankiai.

VLB inf.

AMŽINYBĖN IŠKELIAVO ZENIUS ŠILERIS

Mus pasiekė liūdna žinia, kad vasario 12 d. mirė žinomas Marijampolės miesto veikėjas, kultūrininkas, žurnalistas, knygų autorius, leidėjas Zenius Šileris. Jis amžinybėn iškeliavo su daugeliu net nespėjęs atsisveikinti, išgyvenęs vos 57 metus.

Z. Šileris buvo plačiai žinomas kaip 1997 m. įsteigto Etnokultūros paveldo leidinio – žurnalo “Suvalkija” – redaktorius ir leidėjas. Žurnalas pastaruoju metu dėl lėšų stygiaus nesirodė, tačiau skelbiama, jog a.a. Z.Šileris norėjęs žurnalą atgaivinti – mirties dieną kaip tik žadėjo vežti į spaustuvę naujai parengtą “Suvalkijos” numerį, skirtą šio leidinio dešimtmečiui paminėti.

Šių eilučių autoriui a.a. Zenių teko pažinti kaip tik dėl artimų ryšių su šiuo žurnalu, nuo pirmojo numerio būnant jo atstovu ir bendradarbiu JAV. 1998 m. vasarą teko dalyvauti šio žurnalo pristatyme Marijampolės miesto viešojoje bibliotekoje, asmeniškai bendrauti su jo leidėju bei redaktoriumi. Tada žymesnieji Marijampolės gyventojai bei svečiai tarė daug gražių žodžių šio žurnalo ir jo leidėjo adresu.

Deja, vien tik gražių žodžių nepakako: žurnalas negavo pakankamai žadėtų lėšų, šio spe-

cifinės paskirties leidinio skaitytojų būrys buvo ribotas. Lietuvos valdžia irgi nesuskubo su parama. Tad po penkerių metų “Suvalkija” pradėjo išeiti rečiau, o vėliau ir visai sustojo.

Iš pradžių Z. Šileris dar tikėjosi paramos iš įvairių šaltinių, tačiau vėliau prarado viltį, nors ir nepaiškinio, kodėl žurnalas nesirodo, nepranešė, kad jis užsidaro. Neatsakydavo nė į laiškus, nė į telefoninius skambučius – matyt, pritrūkdavo paaiškinimo žodžių skaudžiai situacijai nupasakoti (nors priežastis galima buvo nuspėti).

Tokia padėtis, atrodo, pakirto šio žmogaus sveikatą, dvasinę pusiausvyrą. O tiek daug gražių planų dar turėjo, tiek daug vertingų knygų žadėjo išleisti. Deja, tik mažą dalį savo sumanymų pajėgė įgyvendinti. Z. Šilerio laišakai šių eilučių autoriui šiandien byloja apie leidėjo kilnias idėjas ir jo meilę Lietuvai, ypač Suvalkijos žemei.

Ne be reikalo jis rašė: “Suvalkijos” žurnalas skiriamas gimtajai Suvalkijai pagražinti, laiko išbandymus atlaikiusioms dvasinėms vertybėms atskleisti, lyg ir pamirštiems arba šalikelėn nustumtiems inteligentams prisiminti, pagaliau visai “pašešupių civilizacijai” prikelti... Tai lyg dvasi-

nė koplytėlė, ypač tiems, kuriuos nuo Tėvynės skiria tolių toliai”.

Tačiau, kaip patyrėme, JAV nedaug teatsirado žmonių, kurie panoro šį leidinį skaityti, o dar mažiau – jo leidybą stambesne auka paremti. Lietuvybę deklaruojantys mūsų tautiečiai klestinčioje Amerikoje labai norėjo padėti šiam leidiniui tvirtai atsistoti ant kojų...

Šį rašinį norisi baigti kolegų iš Marijampolės, “Lietuvos ryto” korespondento Algio Vaškevičiaus mums pasiūsta informacija apie Z. Šilerį: “Zenius turėjo sveikatos problemų, prieš keletą metų jį buvo ištikęs infarktas. Be to, sirgo diabetu. Tą rytą buvo užsiregistravęs pas gydytoją-endokrinologą konsultacinėje poliklinikoje. Atėjęs ten, atsistojo į eilę prie registratūros ir po kelių minučių joje stovėdamas susmuko. Greitai buvo pakviesti gydytojai, jį gaivino apie 40 min., tačiau gyvybės išgelbėti, deja, nepavyko. (...)

Didžiausia jo aistra buvo poetas Pranas Vaičaitis, kurio atminimui įamžinti paskyrė daug savo gyvenimo metų, įsteigė Prano Vaičaičio draugiją, kuri sėkmingai veikia. Šiomis dienomis išėjo paskutinis jo parengtas suvenyrinis leidinys apie P. Vaičaitį “Elegantiškasis Vaičaitis”. Ir tikrai dar suspėjo parengti paskutinį “Suvalkijos” numerį, o dabar

apskritai labai abejojama, ar dar kas tęs šio žurnalo leidimą. Būtų gaila, jei viskas visam laikui sustotų”.

Tikrai gaila jog iš miego neprisikeltų “Suvalkijos” žur-

nalas bei kiti a.a. Zeniaus vykdyti kultūriniai užsimojimai, kuriuos dabar daugiausia užgožia lengvą pelną nešantieji sumanymai.

Edvardas Šulaitis

“LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ KALBOS LIKIMAS”

Dr. Algimantas Liekis

XXIV.

Pavyzdžiui, yra įsakymų, rekomendacijų mokslo institucijoms, kuriuose nurodyta, kad tik tą galima laikyti rimtu mokslininku, kuris savo straipsnius ar knygas spausdina užsienio kalbomis, JAV ar kitose šalyse leidžiamuose žurnaluose. Ir dėl to šiandiena daug lietuvių mokslininkų iš gamtos, technologijų mokslų, kaip ir okupacijos metais **pirmiausia stengiasi išspausdinti svetimomis kalbomis kitų valstybių leidiniuose (tiesa, SSRS okupacijos metais – rusų kalba), tarsi jie dirbtų ne mūsų Tautos, valstybės, o svetimųjų interesams;**

Mūsų valstybės vadovai priėmimuose užsienyje stengiasi apsieiti be vertėjų, universitetuose daugėja padalinių, kuriuose plečiamas mokymas tik užsienio kalba (pavyzdžiu gali būti ir Vilniaus universiteto tarptautinių santykių ir politikos institutas), vis labiau skatinama rengti ir kursinius, diplominius ir disertacijas anglų

kalba, kartais tai dar mėginant pateisinti tariamai lietuviškos terminologijos trūkumu. Žinoma, neretai tai patogų ir tų darbų autoriams, nes nebereikia ir lietuvių kalbos žinių – angliškos literatūros bet kuriuo klausimu yra pakankamai, tad neretai belieka tik teisingai ir iš reikiamos vietos nurašius “sumontuoti” ir “studiją”. Tad lietuviškų leidinių redaktoriams vis sunkiau tampa surasti tarp jaunųjų ir tarp aukščiausius pedagoginius ir mokslo vardus pelniusių, sugebančių lietuviškai parašyti straipsnį, vis daugiau propaguojančių, kad tik anglų kalba tikslinga skelbti mokslo tiriamuosius darbus. Jiems tarsi antrina daugelio studijų ir mokslo institucijų nomenklatūrininkai, įteisinę reikalavimus, kad tik tų mokslo tiriamųjų darbų rezultatai gerai vertintini, tos monografijos ar tie straipsniai yra tikrai “moksliški”, jeigu parašyti anglų ar kita kalba ir išspausdinti JAV, Vokietijoje ar kitoje kurioje

užsienio valstybėje. Dar daugiau, kai kurių Lietuvos mokslo ir studijų vadai ėmė reikalauti, kad jų darbuotojai angliškai rašytų ir savo darbo metines ar ketvirtines ataskaitas. **Kalba, kuri nevartojama ir kaip mokslo, politikų kalba, yra pasmerkta žūčiai. Tačiau to lyg nenorima matyti ir neretas valdininkas, veikėjas elgiasi, lyg jie, kaip ir nemažas dalis kitos valdžios, būtų kažkieno kitų tarnai ir tarnaitės, svetimųjų valios vykdytojai, lyg Lietuva būtų kokios kitos valstybės provincija, o ne savarankiška nepriklausoma valstybė. Bet taip elgtis neskaitina ir jokia Briuselio tarnyba, nereikalauja to ir “vienos” – bendranacionalinės kalbos ir rengiamos “vieningos” mokslo, “universitetų” ir kitų “erdvės”. Priešingai, daugelyje jų projektuose kaip tik pasisakoma už tautinių kalbų, kultūrų plėtotę. Bet daugelis lietuvių valdininkų, matyti, **nori pasirodyti kaip “tolerantiškiausi” pasaulyje, taip ir nieko nepasimokę iš mūsų Tautos ir valstybės praeities – mūsų kadaise viena galingiausių Europoje valstybių žlugo ne dėl pralaimėjimų mūsų laukuose, o dėl to, kad toje valstybėje lietuvių kalba, lietuvių tauta ne-****

tapo tą valstybę vienijančiu branduoliu; valdantiejiems perėmus svetimą kalbą ir kultūrą, atskilus nuo valstybės kūrėjos – lietuvių tautos, prasidėjo ir pačios Lietuvos žlugimas. Ir tik tada, kai vėl imta ginti lietuvių kalbą, leisti ja leidinius, prasidėjo ir visos lietuvių Tautos atgimimas, kėlimasi Laisvėn. Tačiau, jau kelinti metai kaip tik jaučiamos sąmoningos ar ne pastangos, pasikasti po mūsų Tautos ir Nepriklausomos Lietuvos amžinumo pamatais – išstumti lietuvių kalbą iš mokslo, studijų, kariuomenės, valstybinio ir visuomeninio gyvenimo, sumenkinti tautinės savimonės išsaugojimo reikšmę, dabar tik vietoje SSRS okupacijos metų piršto “internacionalinio”, meilės “tarybinėms tautoms” auklėjimo, dažniau minima Europos Sąjunga, būtinumas būti “atviriems” jos nariams ir pan. Tokios tendencijos ypač aiškios mokslinio darbo vertintojų instrukcijose. Jos neskatina dirbti savo Tautos ir Nepriklausomos Lietuvos labui, sukurti informacinę ir žinių visuomenę, palankias sąlygas konkurentingai nacionalinei ekonomikai, neskaitina jos ir kūrybinių asmenybių ugdymo ir pan. Pagal dabartines

mokslo rezultatų vertinimo kriterijus geriausias tyrėjas yra tas, kuris daugiausia paskelbė straipsnių užsienio šalių žurnaluose, pirmiausia taip vadinamuose cituojamuose, o visai nesvarbu nei tų straipsnių dydis, skelbiamų rezultatų reikšmė mokslo, technologijų, visuomenės pažangai ar pan. Tačiau kita vertus, tokį skatinimą – pirmiausia skelbti tyrimų rezultatus užsienyje ir svetima kalba, galima traktuoti ir kaip skatinimą išduoti savos valstybės, Lietuvos interesus, apiplėšti krašto žmones ypač kai tiriamieji darbai finansuojami iš valstybės biudžeto. Beje, nuo seno kai kurių gudurolių institucijos JAV, Izraelyje to iš mažųjų valstybių nuo seno siekė – turėti savo rankose naujausią mokslo informaciją; milijonus dolerių anksčiau reikėdavo išleisti mokslinei ir ekonominei žvalgybai, o dabar, tokių valstybių, kaip Lietuvos tyrėjai, patys dar moka, kad tik jų naujausius darbus priimtų tenykščiai ekspertai – redaktoriai.

Kalbant apie lietuviškąją mokslo spaudą, kartais galima ir pagalvoti, kad mokslo valdytojams ir tėra vienintelis rūpestis, kaip jos sumažinti.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 15 d. 11:30 v.r. – Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 28-29 d. “EXULTATE” choro “**Naudotų daiktų išpardavimas**” Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje, balandžio 28 d., šeštadienį, 10 v.r. – 5 v.p.p., balandžio 29 d., sekmadienį, 11 v.r. – 2 v.p.p.

GEGUŽĖS 5 ir 6 dienomis Ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 13 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 19 ir 20 dienomis Šiaurės Amerikos jaunučių krepšinio žaidynės Clevelande, OH.

GEGUŽĖS 28 d., 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

RUGSĖJO 9 d., 11:30 v.ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 11 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

LAPKRIČIO 17 d., šeštadienį, **6 v.v. – “EXULTATE” choro 25-mečio** koncertas.

Lietuvių fondą su Šv. Velykom sveikina LF stipendininkė Dalia Narkevičiūtė, siunčia nuoširdžiausius padėkos žodžius už suteiktą paramą, tikėdamasi, kad ši parama bus visapusiškai naudinga ir atneš džiaugsmą nuveiktais darbais. Lietuvių fondo adresas: **14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.**

“Dirvos” kovo 27 d. laidoje, 6 psl. ne dėl redakcijos kaltės, atspausdintas klaidingas parašas po nuotrauka. Turėtų būti: “Iš kairės: LR generalinis garbės kon. Vytautas Čekanauskas, sol. Janina Čekanauskienė, muz. Auksuolė Jackūnaitė, šventės pravedėja Zina Markevičiūtė, Vita Markevičienė ir Birutė Tumosa”.

IŠKILMĖS KYBARTŲ GIMNAZIJOJE

Vasario mėnesio pirmojoje pusėje kelios dienos buvo pašvęstos Kybartų švietimo įstaigos, dabar besivadinančios Kristijono Donelaičio gimnazijos vardu, 95-mečiui paminėti. Čia prisiminti 1912 m., kai Kybartuose buvo įkurta pirmoji mokykla, kurią lankė 86 mokiniai. 1925 m. ši mokslo įstaiga jau turėjo aukštesniosios komercinės mokyklos pavadinimą, o dar vėliau pavadinta tiesiog Kybartų gimnazija.

Karo ir pokario metais mokyklai trūko patalpų ir tik 7-ąjį dešimtmetį ji ėmė plėstis: pastatytas mokyklos priestatas, sporto salė, naujas bendrabutis. Tada mokslo įstaigai suteiktas Kristijono Donelaičio vardas. Ši mokykla savo saviveiklininkais, sportininkais, mokslo pirmūnais buvo žinoma ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Pirmoji mokyklos jubilėjaus šventės diena buvo skirta susitikimams su kitų apskrities gimnazijų atstovais. Programoje “Kartų keliai: iš praeities į dabartį” buvo kalbama apie mokyklos ugdytinius, dabar žinomus ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Po to visų laukė koncertas “Mus Pažinimo medis apkabino”.

Antrąją iškilmų dieną čia lankėsi atstovai ne tik iš kitų apskrities gimnazijų, bet ir svečiai iš Vokietijos – Ahaus gimnazijos. Jie susipažino su Lietuvos etnine kultūra ir aktyviai dalyvavo šventiniuose renginiuose. Penktadienio programą vainikavo žaidimai, kurių verpete draugiškai sukosi visų gimnazijų mokiniai. Žaidimus parengė gimnazijos kūno kultūros mokytojai, o visų dienos renginių koordinatore

buvo mokytoja Zita Jasaitienė (ji ir informavo mus apie šį minėjimą – aut.).

Šeštadienio ryte Kybartų bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios. Po jų mokiniai ir svečiai dalyvavo gimnazijoje vykusioje konferencijoje. Čia savo moksliniais pranešimais dalijosi buvę gimnazijos auklėtiniai bei kiti kvieisti svečiai. Buvo sudarytos socialinių, gamtos, tikslųjų mokslų bei meno sekcijos, kuriose skaityti įvairūs pranešimai.

Šioje šventėje buvę gimnazijos auklėtiniai tarė ne vieną padėkos žodį. Jie turėjo galimybę sugrįžti į praeitį, išgyventi malonias prisiminimų akimirkas.

Rengėjų paprašytas, minėjimo organizatoriaus sveikinimo žodį nusiuntė ir šių eilučių autorius, Kybartų gimnazijoje mokėsis iki 1944 m. pavasario. Tai buvo daugeliui tos gimnazijos mokinių paskutiniai metai prieš pasitraukiant į Vakarų. Nemažai šios lavinimo įstaigos mokinių atkeliavo į JAV, bet dalis jų jau ilsisi amžinybėje. Kai kurie iš jų pamiršta savo gimtųjų Kybartų ir juos visais galimais būdais remia. Tokių tarpe, bene žinomiausia, yra čikagietė Elena Roženienė, kuri dabar žiemą praleidžia Arizonoje. Jos pavardę žino daugumas kybartiečių.

Tie, kurie mažiau žino apie Kybartus bei šio miesto apylinkes, reikia pažymėti, jog Kybartų seniūnijos teritorijoje gyvena apie 9 tūkst. žmonių ir ji yra antra pagal dydį seniūnija Vilkaviškio rajone. Jos seniūnu yra Kęstutis Rakauskas, kuris džiaugiasi kad per pastaruosius

DIRVAI AUKOJO

S.Gedgaudas, Clev. Hts., OH ... 100
K.Rožanskas, Vilnius, Lietuva . 100
P.Dirda, Oak Lawn, IL 45
E.Vilkas, Valencia, CA 45
O.Adomaitis, Sunny Hills, FL 30
V.Januškis, Clev., OH 20
G.Sabataitis, Parma, OH 20
D.Saladžius, Rochester, NY 20
Kun. A.Babonas, Detroit, MI 15
A.Baliunas, Cleveland, OH 15
V.Memėnas, Bloomfield H., MI . 15
S.Strikaitis, Los Angeles, CA 12

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

kelerius metus daug svarbių dalykų buvo galima nuveikti. Jis pareiškė, kad baigtas statyti Kybartų pagrindinės mokyklos priestatas, sporto kompleksas ir atlikta senojo pastato rekonstrukcija (tai kainavo 19 mil. Litų). Kybartų mieste už 1,6 milijonų litų suremontuoti nauji technologiniai įrenginiai, ypač pagerinę geriamojo vandens kokybę. Padaryta ir kitų pagerinimų, kuriuos visus čia sunku išvardinti.

Taigi iš Kybartų kilę, dabar JAV gyvenantieji mūsų tautiečiai, gali džiaugtis, kad jų gimtasis miestas neapsileidžia prieš kitus, bet irgi žengia į priekį.

Edvardas Šulaitis

KODĖL STAUGĖ GELEŽINIS VILKAS?

Kaip skambėjo legenda originale

Vytautas Alantas

(“Naujoji Viltis”, Nr. 11, 1978)

IV.

Kalbama apie Gedimino sapną ir Vilniaus įkūrimą, pasakojama apie Kęstučio susitikimą su Birute, apie Lucko suvažiavimo didžiasias vaišes, paduodama ir daugiau Lietuvos istorijos pakilių vaizdų, kuriais žavėjosi net ir XIX amž. romantikai – istorijos mėgėjai. Patriotinės Lietuvos metraščio nuotaikos padėjo tada lietuviams išryškinti ir savo siekimą atsiriboti nuo lenkų, sustiprinti savo tautinę sąmonę. Jei Lietuvos metraštis XVI amž. stipriai Lietuvos bajorų valstybinę sąmonę, tai XIX amž. jis lietuviams buvo paskata tautiškai susiprasti. Lietuvių kilmės teo-

rija iš romėnų buvo plačiai pasisklidusi XV ir XVI amžiuose.

Net ir Lietuvos užkietėjęs priešas lenkų metraštininkas J. Dlugošas ja tikėjo. Jis rado panašumo tarp senovės romėnų ir lietuvių tikybos ir papročių. Jis teigė, lietuviai turi tas pačias šventenybes, tuos pačius dievus, tas pačias apeigas ir tuos pačius papročius, kuriuos turėjo romėnai prieš savo krikštą. Lietuviai garbina Perkūną, kaip romėnai Jupiterį ir kūrėną šventąją ugnį, saugomą vaidilučių, kaip Romos vestalės. Jie turi šventus miškus, garbiną žalčius. Vyriausias jų žynys esąs Krivė, o jo sostinė Ramovė, pa-

vadinta pagerbiant Romos vardą. (J. Jurginis, Renesansas ir humanizmas Lietuvoje, Vaga, Vilnius, 1965 m., 126 psl.). Mykolas Lietuvis – Michalo Litanus – parašė XVI amž. pagarsėjusi veikalą: **De moribus tartarorum, lituanorum et maschorum**, kuriame tarp kitko karštai rėmė lietuvių kilmės iš romėnų teoriją, sudarė lietuvių ir lotynų kalbų panašių žodžių sąrašą ir net siūlė į Lietuvos valstybinį gyvenimą įvesti lotynų kalbą. (L. E. VIII t.).

Taigi, ilgą laiką į lietuvių kilmę iš romėnų buvo žiūrima kaip į istorinę tiesą. Taip nusi-teikusioje visuomenėje buvo labai palanki dirva atsirasti ir padavimui apie Geležinį Vilką. Legenda apie Gedimino sapną primena legendą apie Romos įkūrimą. Romos įkūrimo sakmėje figūruoja vilkė, o Vilniaus – vilkas. Vilkė penėjusi Romulą, o Gediminas sapnavęs šarvuotą vilką. Amžininkų nuomone, sapnas buvęs pagoniškų

dievų ir dvasių apsireiškimas. (J.Jurginis, ten pat, 127 psl.).

Lietuvių “susigiminiavimo” su romėnais teorija ir Geležinio Vilko sakmė papildė viena kitą ir buvo ano meto lietuvių bajorų dėl lietuviško valstybingumo kovos pradmenys. Kito-kių priemonių spirtis prieš lenkų agresiją lietuviai neturėjo, tiesą sakant, ir neieškojo, bet tautinio valstybingumo nustoti vis dėlto nenorėjo ir atsparumo ieškojo legendose. Romos imperijos dievai ir didvyriai Renesanso gadynėse buvo madoje. Kokios tautinės praktinės reikšmės ta “giminystė” su romėnais turėjo Lietuvos likimui, sunku pasakyti: greičiausiai jokios. Valstybiškai, kaip minėjau, lietuviai dar spyrėsi prieš lenkų užmačias, bet tautiškai ir kultūriškai jie jau ėjo su Krokuva.

Prancūzų egzistencialistas Sartre sako, kad žmogus gyvenąs istorijoje, bet jaučiąsis geriau mitologijoje. Gal tai ir teisybė, bet tik su sąlyga, kad die-

vai yra savi, o ne atneštiniai. Savi dievai visada artimesni ir gajesni už svetimuosius. Giminystės su Roma legenda dingo, bet Geležinio Vilko sakmė liko, nes ji gimė iš tautinio lietuviško padirvio.

Geležinio Vilko staugimas – gimstančios imperijos balsas

Geležinio Vilko šimtu balsų staugimas sapne pranašavo didelio miesto užgimimą, tačiau miesto ir pilies pastatymas dar nereiškė jį iš tikrųjų būsiant didelį galingą ir garsų, jeigu jis neturės tvirto užnugario, kitaip sakant, didelės galingos valstybės. Geležinio Vilko legenda simbolizuoja galingos imperijos užgimimą.

Amerikiečių filosofas R. W. Emersonas sako, kad vaizduotė esanti kardinalinė žmogaus galybė, pasireiškianti mene, moksle ir legendose. Jei nebūtų vaizduotės, anot jo, nebūtų ir pažangos.

(Bus daugiau)

SPORTO ŽINIOS

JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Pakartotinai skelbiame, kad 2007 metų Š. Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks gegužės 19 ir 20 dienomis, Clevelande, OH. ŠALFASS visuotinio suvažiavimo nutarimu ir Centro Valdybos pavedimu, pirmenybes vykdys Clevelando LSK “Žaibas”. Varžybų vadovas - LSK Žaibo pirm. Vidas Tatarūnas.

Pagal kovo 20 d. užsibaugusios preliminarinės registracijos duomenis, žaidynėse numato dalyvauti 42 komandos iš 8 sporto klubų.

Varžybas berniukams ir mergaitėms vykdyti atskirai numatoma tik B (1991-92 m. gimimo), C (1993-94 m.) ir D (1995-96 m.) klasėse, tačiau .), E (1997-98 m.) ir F “molekulių” (1999 m. gim. ir jaunesnių) klasėse komandos bus mišrios.

Principiniai, jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek aplinkybės leidžia. Mergaitės gali žaisti berniukų komandose, tačiau neatvirkščiai.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto klubai bei kiti vienetai, atlikę 2007 metų registraciją ŠALFASS-je. Žaidėjai turi būti lietuvių kilmės ir registuoti 2007 ŠALFASS-je.

Galutinė komandų ir žaidėjų registracija, kartu su mokes-

čiais, privalo būti atlikta iki 2007 m. balandžio 23 d. imtinai, šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor, OH 44060. Tel. 440-209-0440; Fax: 216-481-6064; el. paštas:

tatarunas@oh.rr.com tinklalapyje: www.zaibas.org

Pilnesnes informacijas galima sporto klubai. Tolimesnes instrukcijas pateikia varžybų rengėjai. Po galutinės registracijos bus nustatyta tiksli varžybų programa, tvarkaraščiai ir kitos detalės. Visais varžybų reikalais kreipkitės į Vidą Tatarūną, bei sekite Website.

ŠALFASS krepšinio komitetas
ŠALFASS-gos centro valdyba

STALO TENISO PIRMENYBĖS

2007 m. Š. Amerikos lietuvių stalo teniso pirmenybės įvyks gegužės 19 d., šeštadienį, 12:00 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, 14911, 127th Street, Lemont, IL. ŠALFASS-gos centro valdybos pavedimu pirmenybes vykdys Čikagos lietuvių stalo teniso klubas.

Varžybų vadovu yra ČLSTK pirmininkas ir ŠALFASS stalo teniso koordinatorius Algirdas Vitkauskas, 905 Warner Ave., Lemont, IL 60439. Tel: 630-257-3182. el. paštas: algirdasv2005@comcast.net

Dalyvauti kviečiami visi

LIETUVOS GERIAUSIAS TENISININKAS – R. BERANKIS

Po pusmečio parsiradęs į Lietuvą, tenisininkas Ričardas Berankis atsakinėjo į žurnalistų klausimus. Savaitė be raketės Lietuvoje buvo skirta mokslams ir tėvams bei vizitams pas gydytojus.

Spalio pabaigoje išvažiavęs į JAV, R. Balžeko auklėtinis sužaidė apie 40 mačų. Per šį laiką laimėtas svarbus pirmos kategorijos 18–mečių turnyras Meksikoje, turnyre Australijoje tenisininkas pateko į pusfinalį. Po varžybų Australijoje R. Berankis pradėjo žaisti vyrų turnyruose, paskutiniame jų laimėjo 9 mačus iš eilės.

Apie save šnekėti nemėgstantis kuklus 16–metis prisipažino, kad prieš pusmetį tokių rezultatų nesitikėjęs. Tuoj po Velykų laukia treniruotės Ispanijoje, turnyras Egipte, vėl treniruotės Ispanijoje ir Italijoje. Į Lietuvą tenisininkas su treneriu grįš tik liepą.

Kandidatas į Londono olimpiadą sakė turnyruose pavargstąs, tačiau žaisti tenisą jam neatsibosta. Ir treneris, ir pats R. Berankis sutinka, kad kol kas svarbiausia – ne pergalės, o žaidimo kokybės gerinimas.

LGITIC

lietuvių kilmės žaidėjai, atlikę 2007 m. registraciją ŠALFASS-je.

Informacijas suteikia ir dalyvius registruoja Algirdas Vitkauskas.

ŠALFAS s-gos centro valdyba

CNC MACHINISTS
A LAKE COUNTY COMPANY
IN NEED OF EXPERIENCED
CNC MILLING SET-UP &
OPERATORS. CALL TOM
AT 440-951-9972

Jurkus, Pranas

Ju-228 Lemties vingiuose: /
Pranas Jurkus.-Elmhurst,
JAV, 2007 - 250 p.: iliustr.

ISBN 978-9955-726-37-1

Knygos autorius, remdamasis savo asmeninių išgyvenimų patirtimi ir turima autentiška medžiaga, apibendrina Vakarų Vokietijoje veikusios lietuvių išeivijos Liubeko (*Lubeck*) lietuvių gimnazijos egzistenciją. Knygoje parodytos tremtyje atsідūrusios lietuvių inteligentijos pastangos suteikti karo audrų nublokštam lietuvių jaunimui galimybę toliau mokytis tremtyje.

Joje taip pat pateikiami faktai, susiję su lietuvių karo pabėgėlių politine padėtimi pokario Vokietijoje. Knygoje vengta subjektyvumo, netikslumų, nesukurta nebūtų dalykų, o apsiribota tik faktais, todėl ji gali būti vertinga bendrai lietuvių tremtinių istorijai. Tai per daugelį metų dulkėmis apneštų buvusių įvykių pėdsakai, bylojantys naujoms kartoms apie karo audrų išblaškytų jų tautiečių svajones ir gyvenimą, patekusį į lemtingus istorijos vingius.

UDK 373.5(=882:430)(091)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didėlė aikštė automobiliams pastatyti.

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!
794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima trečiadieniais 10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą,
prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite
šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linus Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 260 th St.
Cleveland, Oh. 44118
Paul Stefanac